LAISVE
Semi-Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y. 11417
Area Code 212
Tel. MIchigan 1-6887

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY
Dukartsavaitinis

Dalyje Queens apskrities (N. Y.)	$10.00
Kanadoje	$10.00
Kitur užsienyje	$12.00
Jungtinėse Valstijose	$9.00

Pavienio egzemplioriaus kaina 10 centų

PRICE 10c

No. 27 ★ ★ ★ ★ ★ ★ Antradienis, Balandžio (April) 15, 1969, Ozone Park, N. Y. 11417 ★ ★ ★ ★ ★ ★ Metai 58-ieji

KRISLAI

Paliaubos—kokios?
Europos koegzistencija
Ar kareivis turi teises?
Naujas taikos komitetas
Trigubas nuostolis
Ar katalikų bažnyčia skils?
Puiki dovana

— Rašo **A. Bimba** —

Plačiai kalbama apie siekimą Vietnamo k a r e paliaubų. Reikėtų sulaikyti mūšius, reikėtų sustoti vieni kitus žudyti!

Ir kas gi to netrokšta?

Bet ne visos paliaubos yra abiem kariaujančiom pusėm išganymas. Dažnai paliaubos reiškia vienai pusei pralaimėjimą.

Kaip su paliaubomis šiame kare?

Manoma, k a d paliaubos reikštų Liaudies Išsilaisvinimo Frontui pralaimėjimą. Kaip tik, girdi, Saigono militarinė klika ir norėtų po Amerikos ginkluotų jėgų apsauga ramybės, kad ji galėtų sutriuškinti visokią opoziciją.

Paliaubos nereikštų 540,000 amerikiečių kareivių išsitraukimą iš Pietų Vietnamo. Paliaubos nereikštų, kad apie 50,000 korėjiečių ir apie 30,000 filipinų išsikraustytų iš Vietnamo. Jie visi ten pasiliktų ir padėtų Saigono klikai sustiprinti savo pozicijas.

—:—

Kodėl Europos nepalikti patiems europiečiams? Kodėl jiems turi kas nors iš lauko pusės diktuoti?

Visi pranešimai iš Europos kalba apie gerą daugelyje Vakarų Europos kapitalistinių šalių atsiliepimą į socialistinių šalių siūlymą sušaukti Europos valstybių konferenciją aptarimui savo saugumo.

Bet ar prie tokios konferencijos jas praleis Jungtinės Valstijos? Reikia nepamiršti, kad beveik visuose NATO kraštuose Amerika turi dideles militarines bazes. O kas būtų, jeigu tokia konferencija pareikalautų tas bazes likviduoti?

—:—

Atrodo, kad dar vienas svarbus klausimas turėtų pasiekti šalies Aukščiausiąjį Teismą. Tai kareivio teisių klausimas.

Ar kareivis turi visiems kitiems amerikiečiams konstitucijos garantuojamas civilines teises? Ar jaunuolis, paimtas į kariuomenę, tampa beteisiu sutvėrimu?

Neseniai keletas kareivių tapo nubausti kalėjimu už tai, kad jie armijos barakuose viešai kritikavo valdžios politiką ir Vietnamo karą. Armijos vadovybė paskelbė juos maištininkais ir nubaudė. Jie neturį jokios teisės reikšti savo mintis tokiais klausimais, kaip valdžios politika, kaip karas ir kiti didieji šalies reikalai.

Įdomu bus, ką Aukščiausiasis Teismas pasakys. O gal kol kas jis vengs aiškiai ir griežtai tuo klausimu pasisakyti? Juk taip jis yra padaręs su ne vienu dideliu konstituciniu klausimu.

—:—

Šiomis dienomis gimė naujas Taikos Komitetas. Jame matosi pavardė ir Jungtinės Automobilių Pramonės Darbininkų Unijos prezidento Walter Reuther.

(Tąsa 6-ame pusl.)

Mažina budžetą kovai su skurdu

Washingtonas. — Nixono administracija nusprendė žymiai sumažinti budžetą kovai su skurdu. Mažinant budžetą, sakoma, bus sutaupyta apie 100 milijonų dolerių.

Iki liepos 1 d. bus panaikinti 57 darbų korpuso centrai 30-tyje valstijų. Kartu bus paleista nemažai centruose dirbančiųjų tarnautojų.

Sumažintas budžetas sieks 280 milijonų dolerių 12 mėnesių. Pirmiau buvo numatyta skirti 380 milijonų dolerių.

Karas skurdui, kaip atrodo, mažinamas, bet karas Vietname — didinamas.

Harrisburg. — Negras D. Lambright 31 metų amžiaus nusišovė ir žmoną nušovė. Jis paliko raštelį, kuriame pasakyta: "Juodas žmogus pasiekė kelio galą ir nebėra daugiau vilties." Buvo didelis rasinės diskriminacijos priešas.

Dėl darbų kritikuoja prez Nixono administraciją

Washingtonas. — Equal Employment Opportunity komisijos pirmininkas negras C. L. Alexander, priduodamas prez. Nixonui rezignaciją, aštriai kritikuoja jo administraciją dėl diskriminacijos darbuose.

Tokia kritika prez. Nixono prestižui nei kiek nepadeda. Ypač kai prezidento paskirtas negras prižiūrėti, kad darbuose nebūtų rasinės diskriminacijos, kaltina Nixono administraciją diskriminacijos palaikymu.

C. L. Alexander pasakė, kad jis pasiliks tos komisijos nariu. Manoma, komisijos pirmininku bus paskirtas William H. Brown, taipgi negras. Metinė alga—$38,000.

Montreal, Kanada.—Apie 8,000 jaunų prancūzų dalyvavo studentų suruoštoje demonstracijoje, reikalaujant universitetą paversti prancūzišku.

Nigerijos armija artinasi prie paskutinio sukilėlių miesto

Uzuakoli.—Nigerijos federalinė armija jau artinasi prie paskiausio sukilėlių miesto Umuahia, kur randasi sukilėlių vadovybė. Patrankų šūviai jau siekia patį miestą.

Jeigu šis miestas pereitų į federalinės valdžios kontrolę, tai sukilėliams būtų beveik mirtinas smūgis užduotas. Bet dar nemanoma, kad sukilėliai tuoj pasiduotų ir civilinis karas 21 mėnesio senumo baigtųsi.

Kiek žinoma, Biafra sukilėlius remia užsieniniai neokolonistai, tikėdamiesi įsigalėti turtingoje Biafra teritorijoje.

Dublinas. — 500 Šiaurinės Airijos civilinių protestantų, po trijų dienų kelionės, pasiekė Airijos sostinę. Jie norėtų, kad Šiaurės Airija būtų prijungta prie Airijos. Iki šiol toji teritorija yra Anglijos kontrolėje.

Montreal, Kanada. — Vakarų Vokietija pradėjo čia statyti chemijos fabriką už 13 milijonų dolerių.

Nauja nacistinė organizacija

Bonna. — TSRS spaudos Tasso korespondentas V. Serovas rašo:

Vaakrų Vokietijoje susidarė nauja nacistinė organizacija, kuri neslepia esanti Hitlerio nacional-socialistų partijos įpėdinė. Tai — "Vokiečių nacionalsocialistų sąjunga."

Šios organizacijos fiureris yra kažkoks Ekartas. Ji turi savo spaudos organą "Nacionalsocialistišer nachrichtendinst," l e i d ž i a m ą Hamburge.

Princeton, N. J.—Gallup Poll skelbia, kad apklausinėjus p i l i e č i u s 300-tuose vietovių patirta, j o g prez. Nixonas turi 3% prieš 2%, pritarimą Vietnamo karo klausimu.

Suomijos Komunistų partijos kongresas

Helsinkis.—Suomijos Komunistų P a r t i j o s 15-asis k o n g r e s a s priėmė naują programą, kurioje atžymėtas Suomijos taikingas perėjimas iš kapitalizmo į socializmą.

Partijos pirmininkas A. Saarinenas pateikė programinį raportą, kuriame pasakyta k a d Suomija yra vienatinė kapitalistinė šalis, kurios valdžion įeina ir komunistai.

New Yorkas. — Buvęs miesto majoras R o b e r t F. Wagner pasisakė esąs kandidatu miesto majoro vietai. Jis pirmiau yra išbuvęs majoru 12 metų. Tai t v i r č i a u s i a s demokratų kandidatas.

KABLEGRAMOS IŠ LIETUVOS

Tapo tradicine šventė

Trakai.—Auštadvario vidurinėje mokykloje tradicine tapo paukščių grįžimo bei gamtos atbudimo šventė. Šiais metais ji truko tris dienas. Pirmąją dieną mokyklos salėje vyko inkilų, suvenyrų, piešinių ir margučių aproda-konkursas. Antrąją dieną, dalyvaujant mokinių tėvams, vyko tarpklasinis meno saviveiklos koncertas. Šventė pasibaigė masiniu inkilų įkėlimu.

-:- -:- -:-

Dzūkai gamins vyną

Alytus.—Nauja vyno gamykla pradėta statyti Alytuje. Per metus ji patieks 800 tūkstančių dekalitrų vyno. Čia numatoma pradėti gaminti ir konjaką.

-:- -:- -:-

Išvyko į pasaulio pirmenybes

Vilnius. — Balandžio 15 d. Vakarų Vokietijos mieste Miunchene prasideda pasaulinis stalo teniso čempionatas. Ten išvyko Tarybų Sąjungos rinktinė, kurios sudėtyje yra Ata Giedraitytė ir Laima Balaišytė.

Antanas Vaivutskas

Ankara. — Turkijos liberalai patenkinti JAV R. W. Komer atšaukimu ir jo vieton Handley paskyrimu. Kamer — Vietnamo karo kurstytojas. Prieš jį čia buvo suruoštos demonstracijos, jo automobilis sudegintas.

Fort Ord, Calif.—Militarinis teismas teis d a r 14 kareivių, dalyvavusių sėdėjimo streike Presidio stovykloje. Tai jau ketvirtas streikieriams teismas. Jis kilnojamas iš vienos vietos į kitą, kad išvengus antikarinių demonstracijų.

Serga "Liaudies Balso" redaktorius Yla

Kanadiškiame "Liaudies Balse" rašo Z. J.:

Jau daugiau savaitės laiko kai serga draugas J. Yla, "LB" redaktorius. Iš pradžios manė, kad "šaltis," ir namie šiam numeriui parašė editorialus, p a s t a b a s. Bandė daugiau ka parašyti, bet jėgos nebeleido.

Mat, dėl "šalčio" mes niekados nesustojame dirbti.

Tiesą pasakius, draugas Yla jau kuris laikas nesveikuoja. Lanko gydytoją, o tas vis siunčia ligoninėn "testams," tyrinėjimui. Bet dar neišaiškino.

Tikimės ir laukiame, kad draugas greitai sustiprėtų.

Ragina paleisti budistų kunigą

Saigonas. — Pietų Vietnamo legislatoriai atsišaukė į prez. Thieu, ragindami paleisti iš kalėjimo budistų kunigą T. T. Minh, pasmerktą 10 metų.

Militarinis teismas rado kaltu kun. Minh už "priešvaldišką veiklą," kad jis padėjęs tiems, kurie darbuojasi už taiką Vietname.

Dabar pasirodo, kad Minh nuteisimas sudaro valdžiai dar didesnę opoziciją.

Newark, N. J. — Šimtai Rutgers universiteto studentų boikotuoja pamokas, reikalaudami daugiau fondų mokslui.

Neigia Aukščiausiojo Teismo autoritetą

Washingtonas. — Vyriausiasis teisėjas Earl Warren pareiškė, kad kai kas politiniais sumetimais nori sumažinti Aukščiausiojo Teismo autoritetą.

Daugelis Aukšč. Teismo nutarimų reakcionieriams nepatinka, todėl jie ir nori Aukšč. T e i s m ą pažaboti, kad jis jiems tarnautų.

Nori daugiau paramos biednoms valstybėms

Geneva.—Jungtinių Tautų ekonominės komisijos sesijose buvo skaitytas JT sekretoriaus Thant atsišaukimas pramonines valstybes rytuose ir vakaruose.

Atsišaukime prašoma daugiau kreipti dėmesio į neturtingąsias valstybes, kad joms daugiau būtų galima padėti.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Praga, Čekoslovakija. — Varšuvos sutarties šalių karinių jėgų pavasariniai manevrai prasidėjo Čekoslovakijoje ir tęsis kitose Rytų Europos šalyse.

Saigonas. — Pietų Vietname siautėja smarkūs mūšiai. JAV tankai ir lėktuvai atakuoja Vietkongo jėgų įsitvirtinimus.

Roma.—Italijos premjeras M. Rumor smarkiai kritikuojamas dėl streikų ir riaušių Italijoje.

Belgradas. — Balandžio 13 d. Jugoslavijoje įvyko parlamentariniai rinkimai, kuriuose buvo nepriklausomų kandidatų prieš komunistus.

Atlantic City, N. J.—21,000 mokslininkų suvažiavo į biologinę konvenciją, kuri būsianti didžiausia istorijoje. Bus pateikta 3,134 raportai. Dalyvauja mokslininkai iš 45 šalių, bet daugiausia iš Jungtinių Valstijų.

Planuoja ištraukt 50,000 karių

Washingtonas. — Nixono administracija planuoja n t i mažinti JAV karines jėgas Vietname. Pirmiausia būsia ištraukta 50,000 karių, vėliau — gal ir daugiau. Bet tai priklausysią nuo to, ar Šiaurės Vietn a m a s sutiks sulaikyti p a r a m ą Vietkongui.

Gynybos sekretorius Laird išdėstė, kad aktyviai kovose Vietname tedalyvauja tik apie 100,000 amerikiečių karių. Todėl ištraukimas 50,000 nei nesumažintų amerikiečių militarinių veiksmų.

Šiaurės Vietnamo ir Vietkongo v a d o v y b ė pasakė, kad amerikiečių karių "mažinimas" ir įvairūs siūlymai yra tik apgaulė. Pirmiausia amerikiečiai turi visai iš Vietnamo pasitraukti besąlyginiai. Tada bus galima eiti prie taikos.

Londonas. — Keturi anglai iš Alaskos keliavo 407 dienas, iki pėsti pasiekė Šiaurinį Polių.

Armija negali išspręsti politinių problemų

Manhattan, Kansas. — JAV armijos štabo galva gen. Westmoreland, čia kalbėdamas, aiškino, kad armija gali sulaikyti partizanų p a s i m o j i m ą nuversti valdžią, bet negali išrišti politinių problemų, kurios sudaro partizanams veikti sąlygas.

Gen. Westmoreland nurodo reikalą naikinti sąlygas, kurios gimdo žmonėse sukilimo dvasią. Tuomet ir partizaninis judėjimas negalės pasilaikyti.

Kaip buvęs V i e t n a m e JAV militarinių jėgų vadovas, Westmoreland, be abejo, kalba iš patyrimo, kad militarinėmis jėgomis negalima partizaninės veiklos pašalinti, neišrišus politinių ir ekonominių problemų.

Lisbonas. — Portugalijoje ėjęs griežtai fašistinis laikraštis "Agora" subankrutavo ir užsidarė, p r a r a d ę s daug skaitytojų.

Tarptautinis anti-fašistinis forumas Vakarų Vokietijoje

Bonna. — Tass-Elta rašo:

Dortmunde — viename iš Ruro pramonės centrų — įvyko tarptautinis buvusių Pasipriešinimo judėjimo dalyvių forumas, kuriame kartu su Vakarų Vokietijos antifašistais dalyvavo Pasipriešinimo nacizmui kovotojų atstovai iš Lenkijos, Prancūzijos, Tarybų Sąjungos, Belgijos ir Vokietijos Demokratinės Respublikos.

Kalbėtojai forume pažymėjo, kad neonacizmo pasireiškimai Vakarų Vokietijoje neapsiriboja nacional-demokratų partijos veikla. Agresyvios ir revanšistinės politikos šaknų reikia ieškoti KDS-SKS — didžiausios Bonos koalicijos partijų — veikloje.

Kaip pareiškė Lenkijos kovotojų už laisvę ir demokratiją sąjungos sekretorius L. Mirdžinskis, apie agresyvią Bonos poziciją liudija nuolatinis bundesvero ginklavimo spartinimas, troškimas į s i g y t i atominį ginklą ir pakeisti status kvo Europoje.

Graikijos kaliniai šaukiasi pagalbos

Paryžius. — G r a i k i j o s slapta radijo stotis paskelbė Graikijos komunistų ir kitų demokratinių kovotojų kalinių atsišaukimą į visą pasaulį.

Atsišaukime nurodoma, kaip baisiai militarinė junta kankina politinius kalinius. Prašo sulaikyti "korikų ranką," reikalauti, kad politiniai kaliniai būtų išlaisvinti.

Torontas. — Kanados Komunistų P a r t i j o s 20-toji konvencija įvyko balandžio 4-6 dienomis.

Maskva. — Maršalas Žukovas, buvęs TSRS gynybos ministras, serga, dalinai paralyžiuotas.

Harvardo studentai paskelbė streiką

Cambridge, Mass. — Harvardo universiteto studentai nusitarė skelbti trijų dienų streiką prieš policijos brutalumą.

500 policistų užpuolė universiteto administ r a c i j o s name sėdinčius studentus, daugelį sumušė, 196 areštavo.

Po to 2,000 studentų savo susirinkime p a r e i k a l a v o areštuotus studentus paleisti.

Kalkuta, Indija. — Kalkutoje ir Vakarų Bengalo valstijoje paskelbtas generalinis streikas laidojant užmuštus du darbininkus. Valdžios įstaigos ir dirbtuvės uždarytos.

LAISVE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

PUBLISHED BY THE LAISVE, INC.
Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N.Y. 11417
Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N.Y.
Established April 5, 1911 — ANTHONY BIMBA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$9.00	Canada, Lat. Amer., per year,	$10.00
United States, per 6 months	5.00	Foreign countries, per year,	$12.00
Queens Co., per year	$10.00	Canada, Lat. Amer. 6 months	$5.50
Queens Co., per six months	$5.50	Foreign countries, 6 months,	$6.50

Ar ne per anksti?

SU Haskell Karp, gavusio persodintą širdį, mirtimi vėl prasidėjo spaudoje diskusijos apie to "meno" praktiškumą. Reikia atsiminti, kad pasaulis buvo nustebintas, kai 1967 m. spalio 3 dieną Pietų Afrikos mieste Capetown buvo vieno žmogaus širdis persodinta į kitą žmogų. Tiesa, tasai "laimingas" žmogaus su nauja širdimi greitai mirė, bet tai buvo didelis mokslo pasiekimas ir davė neapsakomų vilčių ateičiai. Jau tas faktas, kad žmogus gali vieną valandą, ar kelias valandas, ar kelias dienas išgyventi su svetima širdimi, labai panašu į stebuklus. Paskui sekė širdies persodinimai vienas po kito.

Atsimename, kad tarybiniai mokslininkai statė klausimą, ar tik nebus per daug skubinamasi su persodinimais, ar nereikėtų pirmiau gerai išpraktikuoti su žemesnėmis gyvybėmis. Tačiau tai nesulaikė tolimesnių pastangų ir bandymų. Iki šiol buvo padaryti net 125 persodinimai. Ypač Amerikos mokslininkai ir gydytojai suskato tokiais persodinimais užsiiminėti. Čia padaryta 71 operacija, o kituose kraštuose—54. Didelė dauguma gavusių svetimas širdis mirė. Jungtinėse Valstijose išliko tik 20, o kitur—16.

Bet šiandien ir vėl klausimas: Ar ne per anksti šituo būdu gelbėti žmogaus gyvybę? Ar nereikėtų dar gerai tokias operacijas išbandyti ant bezdžionių, šunų, kačių ir kitų gyvūnų? Kalbama net apie tai, kad valdžia susirūpintų.

Militarinės bazės--- didžiausias pavojus

VISKAS buvo atliekama slaptai. Nežinojo Amerikos žmonės, nežinojo net išrinktieji Amerikos žmonių atstovai, kurie sudaro šalies Kongresą. Tai žinojo tik siauras valdžios ratelis ir Pentagono militaristai.

Štai kodėl Amerikos žmonės tapo apstulbinti vėliausiu pranešimu iš Washingtono apie Jungtinių Valstijų militarines bazes užsieniuose. Tik dabar valdžia sutiko parodyti Kongresui slaptą raportą iš 1,200 puslapių, kuriame bažių klausimas smulkmeniškai išdėstomas.

Tai va mums nuogi, baisus faktai: Jungtinės Valstijos turi įsisteigusios militarines bazes 30-tyje užsienio šalių. Jos visos, žinoma, yra kapitalistinės šalys ir visos yra faktinai okupuotos šalys. Jos negali pasijudinti be Amerikos leidimo. Jų politiką joms diktuoja mūsų Washingtonas.

Jungtinės Valstijos užesienio šalyse turi 429 labai dideles militarines bazes, o 2,972 mažesnes!

Kiek tose bazėse laiko ginkluotų jėgų? Pilnų duomenų nėra. Tik parodoma, kad, pavyzdžiui, Vakarų Vokietijoje mes turime 330,000 kareivių, 19,000 civilinių, 100,000 samdomų vokiečių ir 247,000 kareivių žmonų, vaikų bei meilužių. Visi jie gauna apmokėjimą ir išlaikymą iš Washingtono.

Philipinuose Jungtinės Valstijos laiko 72,000 kareivių, Okinavoje-Japonijoje 129,000, Tailande 62,000, Turkijoje 21,000, Panamoje 51,000, Ispanijoje 14,000 ir t. t.

Vien tik tų bazių išlaikymas kasmet suėda nuo keturių iki penkių bilijonų dolerių!

Reikia tikėtis, kad po šito atidengimo Amerikos žmonės pamatys, kaip jų šalis tapo valdžios ir militaristų paversta militariniu imperialistiniu pasaulio žandaru. Reikia tikėtis, kad taikos jėgos tų bazių panaikinimo reikalavimą įtrauks į savo dienotvarkį. Reikia tikėtis, kad ir Kongrese atsiras balsų už tokį reikalavimą.

Kas liečia prezidentą Nixoną ir vyriausybę, tai negalima nieko tikėtis. Kaip žinia, Nixonas kritikuodavo buvusią valdžią su prezidentu Johnson priešakyje, kad jis mūsų šalies militarinį pajėgumą taip nualinęs, jog niekas nebebijo. Todėl dabar negalima įsivaizduoti, kad tas pats Nixonas imtų ir pradėtų galvoti apie kokį nors tų militarinių bazių mažinimą arba siaurinimą.

Miško kaimenėms

Gausu Lietuvos miškuose ir laukuose žvėrių. Apie tai byloja ir medžiotojų laimikiai: šį sezoną sumedžiota apie 500 briedžių, 3,000 šernų, 4,500 stirnų, 60,000 kiškių, daug kitų žvėrių ir paukščių.

Didesnės kaimenės, daugiau rūpesčių, nes žiema rodo savo "ragus." Gerai miško gyventojais rūpinasi Utenos rajono gamtos bičiuliai, kurie surišo 2,000 beržo, klevo, karklo, drebulės, avietojų šluotelių, prišienavo dešimtis tonų dobilų, pririnko grūdų atliekų, užaugino bulvių, apsėjo 4 aikšteles zuikiakrūmių. Vien stirnoms čia pastatytos 282 ėdžios.

"Baltasis badas" nebaisus ir Kauno medžiotojų ratelio plotuose žiemojantiems žvėreliams. Ypač romantiškai čia atrodo eglynuose pastatyti besieniai "tvartai" šernams, kur riestasnukiai randa ne tik bulvių, bet ir minkštą šiaudų guolį.

Kas ką rašo ir sako

PASKUTINIS "LIETUVIŲ LITERATŪROS ISTORIJOS" TOMAS

Savaitraštis "Literatūra ir menas" praneša:

Ką tik pasirodė akademinės **"Lietuvių Literatūros Istorijos"** ketvirtasis tomas — paskutinė ir pati stambiausioji šio leidinio knyga. Joje apžvelgiama tarybinės lietuvių literatūros raida nuo 1940 m. iki dabartinių laikų. Tomo įvade aptariamas lietuvių tarybinės literatūros formavimasis, jos principai, periodizacija. Išsamiai nušviečiami pagrindiniai šio laikotarpio literatūros vystymosi etapai, nagrinėjama prozos, poezijos, dramaturgijos, vaikų literatūros, kritikos ir literatūros mokslo raida.

Atskiruose monografiniuose skyriuose nagrinėjama rašytojų V. Montvilos, S. Nėries, L. Giros, P. Cvirkos, J. Šimkaus, A. Venclovos, K. Korsako, A. Vienuolio, A. Gudaičio-Guzevičiaus, I. Simonaitytės, J. Baltušio, T. Tilvyčio, V. Mykolaičio-Putino, E. Mieželaičio kūryba. Išsamiai nušviečiamas rašytojų Jono Marcinkevičiaus, K. Borutos, V. Žilionio, V. Valsiūnienės, V. Mozūriūno, B. Sruogos, B. Dauguviečio, A. Griciaus, J. Grušo kūrybinis kelias. Skyriuose "Pirmieji lietuvių tarybinės literatūros žingsniai", "Lietuvių literatūros Didžiojo Tėvynės karo metais", "Literatūros raida pokario laikotarpiu", "Prozos žanro raida 1945—1956 metais", "Tarybinė lietuvių poezija", "Dramaturgijos raida 1945—1956", "Vaikų literatūra", "Kritika ir literatūros mokslas" analizuojama lietuvių tarybinių rašytojų kūryba, nušviečiami šio laikotarpio mūsų literatūros reiškiniai.

Stambų skyrių sudaro 1956—1966 metų laikotarpio literatūros apžvalga. Čia aptariami daugelio šiuolaikinių vidutiniosios bei jaunosios kartos rašytojų kūriniai. Tomo pabaigoje pateikiama svarbiausių literatūros mokslo ir kritikos darbų apie tarybinę lietuvių literatūrą bibliografija.

Ketvirtąjį tomą redagavo akad. K. Korsakas ir J. Lankutis. Šio tomo autoriai: P. Česnulevičiūtė, K. Doveika, V. Galinis, J. Kačiulis, J. Kaminskas, K. Korsakas, V. Kubilius, J. Lankutis, R. Mikštytė, Ą. Radževičius, L. Šepkus, J. Žėkaitė.

POETAS PASISAKO

Yra pripažinta, kad įžymiausias ispanų kalboje poetas yra Neruda, 64 m. čilietis, vadas Čilės Komunistų Partijos. Šiomis dienomis "The New York Times" korespondentas Malcolm Browne turėjo su juo interviu (pasikalbėjimą).

Poetas Neruda griežtai pasmerkė nūdienę Jungtinių Valstijų politiką ir pareiškė, kad didžiausias Lotynų Amerikos šalims pavojus pareina iš Jungtinių Valstijų. Jis sveikino Peru valdžią ir žmones, kad jie konfiskavo Amerikos kai kurių žibalo kompanijų nuosavybę. Jis reikalauja, kad ir Čilės valdžia pasektų Peru pavyzdžiu.

Griežtai kritikuodamas ir pasmerkdamas Amerikos imperialistinę politiką, poetas gražiai išsireiškė apie Amerikos žmones. Jis myli Amerikos žmones ir skaitąs save jų bičiuliu. Poetas Neruda sakė labai gerbiąs Amerikos literatūrines tradicijas. Jo mėgiamiausi JAV dabartiniai autoriai-rašytojai esą Archibald MacLeish, Norman Mailer, Arthur Miller ir Robert Lowell.

Poetas korespondentui pasisakė, kad jis esąs pacifistas, tai yra priešingas visiems karams. Bet jis stoja už ginkluotą revoliuciją ten, kur nuvertimui tironijos kitokio kelio nebelieka. Už pavyzdį jis padavė Lotynų Amerikos šalis Paragvajų ir Dominikos Respubliką.

Grįždamas prie Jungtinių Valstijų imperialistinės politikos, poetas Neruda pareiškė.

"Jungtinės Valstijos pasiliks Lotynų Amerikai pavojingos tol, kol jų užsieninė politika bus surišta su jos industriniais interesais. Galimas daiktas, kad kurią nors dieną šis pavojus pasibaigs, bet aš tos dienos nesulauksiu. Bet tas nepaliečia mano draugiškumo amerikiečiams."

PRIMINIMAS IR ĮSPĖJIMAS PREZ. NIXONUI

"The Long Island Press" priede "Parade" bal. 6 d. skaitome vedamąjį "Richard Nixon and War." Tai labai rimtas prezidentui priminimas ir įspėjimas. Tik abejotina, ar Mr. Nixonas į tai atkreips dėmesį.

Pirmiasia pabrėžiama, kad mūsų prezidentas yra labai gudrus politikierius. Girdi, prieš metus laiko, kai jis pastebėjo, kad Vietnamo karo išplėtimas pražudė prezidento Johnsono karjerą, jis prižadėjo, kad jeigu jis būtų išrinktas prezidentu, karą tuoj užbaigtų. Bet štai jis jau kelintas mėnuo prezidentauja, o dar ir šiandien "540,000 amerikiečių tebekariauja Vietname", Taip pat "mes vis dar tebeturime 3,500,000 vyrų po ginklu, kas mūsų militarines jėgas padaro skaitlingiausiomis pasaulyje, gal būt išskyrus Kiniją. Mes dar žadame draftuoti šiemet 260,000 vyrų į armiją. Ir karas tebesitęsia..."

Ar Nixonas eina tuo keliu, kuris pražudė Johnsona? "Parade" redaktorius mano, kad Nixonas stengsis nuo šios nelaimės savo karjerą išgelbėti.

LIETUVOS JAUNŲJŲ MOKSLININKŲ KLUBAS

"Komjaunimo tiesoje" pastebėjome pranešimą, kad Vilniuje susikūrė Lietuvos jaunųjų mokslininkų klubas Pranešime sakoma:

Kodėl mokslininkams prireikė savo klubo? Paprastas dalykas: vien universitetą baigusius matematikus praėjusiais metais išskirstė į 21 kategorijos darbus. Vadinasi, po kelerių metų buvę kurso draugai vis sunkiau ras bendrą profesinę kalbą. Ką bekalbėt apie skirtingų mokslo sričių atstovus? Mūsų amžiuje lygiagrečiai vyksta du priešingi procesai: iš vienos pusės vis siauresnė specializacija, ir kartu atsiranda naujų, tarpinių mokslų. Šiandien medikui neretai prireikia matematiko, o biologui — fiziko žinių. Todėl visų specialybių atstovai svajoja apie vietą, kur galėtų susirinkti draugėn, pasidalyti naujausia informacija, susipažinti su visų mokslų dabartinėmis problemomis. Klubas kaip tik ir suvienys įvairių mokslo šakų atstovus, padės jiems gvildenti problemas, kurių pavieniui neįmanoma išspręsti.

Visiems rūpėjo išrinkti klupui skambiausią vardą. Po ilgų ginčų dauguma pritarė pasiūlymui vadinti klubą "Po Zodiaku" Išrinktas klubo prezidentas. Juo tapo technikos mokslų kandidatas 1965 metų respublikinės premijos laureatas A. Čepulis.

Mūsų nuoširdžiausi naujagimiui sveikinimai!

IŠ LAIŠKŲ

Gerbiama "Laisvės"
Redakcija,

JAV viešėjau nuo praėjusių metų liepos mėnesio. Daug laiko teko maloniai praleisti su Floridiečiais. Čia pridedu Jiems atvirą laišką, jeigu rasite galimu, prašau patalpinti "Laisvėje," už ką būsiu širdingai dėkingas.

Į Lietuvą grįšiu šio mėn. 25 d. iš Montrealio "A. Puškinas" laivu į Leningradą.

Teko didelė laimė pabuvoti Miami mieste, LMS suvažiavime ir dainų festivalyje, ten patyriau labai malonių įspūdžių ir turėjau progą susipažinti su Drg. Dr.g. I. Mizariene, N. Bukniene, A. Feiferiene, P. Venta, J. Juška ir daugeliu puikių menininkų-dainininkų iš Čikagos ir su Worcester-Hartford grupės dainininke ir puikia lietuvaite Irena Janulis. Visiems šiems puikiems lietuviams ir Gerb. "Laisvės" nenuilstantiems darbuotojams geriausios sėkmės ir puikaus pavasario linkiu.

Su pagarba,
V. Mockapetris
Cleveland, 1969.4.5 d.

-:-

Atviras laiškas
Draugams
St. Petersburgiečiams

Kaip viesula bėga laikas, kaip sapnas išnyksta jaunystė, bet širdies šiluma, patirta draugų tarpe, palieka amžina. Ši gyvenimo tiesa tinka pasakyti Jums, mieli St. Petersburgiečiai, kurių tarpe išbuvau daugiau kaip pusmetį. Čia atvykau aplankyti savo brolio Prano Mockapetrio, seserės Onos Klimienės ir kitų daugelio savo giminaičių.

Atvykęs į Floridą, pirmiausia papuoliau į pažangiųjų lietuvių tarpą, į LLD 45 kuopos parengimus. Čia dažnai susitikdavome, pasidalydavome mintimis apie Tėvynę, apie jos dabartinį, nuolat kylantį gyvenimą. Jūs mielai mane supažindinote su pažangiųjų Amerikos lietuvių gyvenimu, su noru daugiau bendradarbiauti su gimtine. Daugelis kviesdavotės pas save į namus, kad daugiau susipažinus, kad daugiau išsikalbėjus, kad daugiau parodyti meilės Tarybų Lietuvos gyventojui. Aš žinau, kad Jūs taip sutikote ne vien mane, bet ir kitus tėvynainius, kas ypač pabrėžia Jūsų gerą širdį ir meilę Tėvynei.

Ilgai paliks man atmintyje praleistos dienos kartu ir ypatingai atsisveikinimai, Jūsų kuopos parengime š. m. kovo mėn. 29 d. ir asmeniškuose, bendruose atsisveikinimuose. Man ilgai girdėsis Jūsų Dainos mylėtojų puikios dainos, kurias dainuoti išmokina atsidavusi lietuviškai dainai A. Pakalniškienė. Esu giliai įsitikinęs, kad ši puiki lietuvaitė dar ilgai, ilgai padės Jums, kad Jūsų parengimai, Jūsų draugystė, ir meilė Tėvynei augtų ir žydėtų puikiais, nevystančiais žiedais.

Prieš išvykdamas į Lietuvą negalėjau visiems paspausti ranką, pasakyti lietuvišką ačiū už širdingumą, už gerą draugystę, todėl leidžiant Gerb. **'Laisvės"** Redakcijai sekantiems draugams: A. I. Puishis, I. T. White, J. S. Juknis, P. Puskorius, J. M. Mileris, E. Tesky, J. O. Rubas, A. J. Grigas, A. Pakalį, V. E. Valley, W. A. Stakėnas ,W. K. Kelly, I. J. Urmanams, P. J. Blaskis, R. Samulionis, M. A. Rackauskas, M. Klishis, W. Dubendris, J, H. Sholunas, F. Škleris, Greblikai, L. M. Lavalle ir B. Jankowsky nuoširdžiausias ačiū. Savo mielam broliui Pranui ir jo draugui Leo Valančiui, bei Klimų šeimai nerandu žodžių išreikšti savo dėkingumą.

Esu tikras, kad sekančiais metais su daugeliu Jūsų man bus vėl galimybė pasimatyti, bet jau Vilniuje per dainų šventę. Bus malonu Jus sutikti, bus malonu Jus apkabinti. Geriausios Jums kloties Jūsu kilniame lietuviškame veikime ir stiprios sveikatos.

Vytautas Mockapetris

"Laisvės" redakcijai

Draugai,

Š. m. 12-ame "Laisvės" numeryje buvo atspausdintas mano straipsnis **"Kupiškis prieš 10 metų ir dabar."**

Labai nenoromis, bet turiu Jus įspėti, ir štai dėl ko.

Mano straipsnyje buvo rašoma apie pakitimus Kupiškyje ne per paskutiniuosius dešimt metų, o per visą tarybinį laikotarpį. Dėl to straipsnį ir pavadinau **"50 metų nuo tarybų valdžios paskelbimo Kupiškyje."**

Pastabesnis skaitytojas tuoj pamatys, kad aprašomi pakitimai ir Jūsų duotas pavadinimas neatitinka tikrovei — **nesutampa.**

Be to, pakeisdami mano gimtojo kaimo — **Juodpėnų** — pavadinimą į **Juodupėnus** padarėte didelę klaidą. Skaitytojai kupiškėnai, juodpėniečiai ir daugelis kitų pamanys, kad Valbasys pamiršo savo gimtojo kaimo vardą.

Su geriausiais linkėjimais visam "Laisvės" personalui.

L. Valbasys
Vilnius, 1969 IV.2. d.

Malonūs "Laisvės"
Raštininkai,

Aš dvi knygas "Klesti Nemuno Kraštas" ir "Mano Dešimtmečiai Amerikoje" gavau. Aš labai mylių skaityti šitas knygas.

Ačiū jums labai!

Mikas Mačionis

Vienas Stokholmo keistuolis išimdavo duris. Šis vagis buvo gan turtingas žmogus ir iš to neturėjo jokių pajamų. Be to, jis norėjo tik pamokyti gyventojus visada užrakinti duris. Per kratą pas jį rasta 112 pavogtų durų.

Priešvestuvinis pokalbis

— Ar jau kalbėjaisi su mano tėveliu!

— Dar ne.

— Tai pakalbėk! Jei ne, tai jis su tavim pakalbės...

KAUKOLĖ

Parsinešta mediko, kambario draugo,
Kaukolė stūkso kraupioji;
Nakčia ji akių kiaurymėm šmėkšauja baugiai,
Dantis iššiepus, nuo etažerės sukvatoja
Staiga — Cha-cha-cha!

"Žiūrėk — aš ateitis tavo! —
Tarytum ji sako patyčiom. —
Mano lūpos šypsojos, bučiavo
Ir meldės, giedojo bažnyčioj.
Bet trūko styga — Cha-cha-cha!

Sparnai mano plazdantys — virpesiai sielos —
Su smegenų koše seniai sudūlėjo,
Tad skubėki svaigt, mano mielas, —
Užvers draugai, kapuos tave palydėję,
Smėlio danga — Cho-cha-cha!

Ką gali, čiupk, grobki, imk šiandie,
Gerk taurę smagumų lig dugno,
Tik kvailys skubėti džiaugtis nebando,
Tave gal ryt prarys jau bedugnė,
Ateis pabaiga — Cha-cha-cha!

Ir keliesi nakčia šviesos įžiebti,
Pro langą iš penkto aukšto ištvoti
Tą kaukolės patyčią iššieptą, —
Lai nutils jos paskutinė kvatoti.
Pastanga — Cha-cha-cha!

"Mamytės sūnelis sau kulką paleido!"
Ant stalo regi laikrašty antraštės žinią:
Gražuolį lėbūną su Apolono veidu
Pribaigė sąžinės — pasąmonės — graužimo
Liga — Cha-cha-cha!..

Ir tavo vokai miegui ramūs krinta,
Tasai cha-cha tavęs negąsdina daugiau,
Tasai cha-cha suteikia tavo siekiams rimtį
Egzaminus paruošti nuodugniau,
Geriau;

Tiltai, tavo pastatyti, liks stovėti,
Trauks žmonės jais vieni kitiems padėti,
Tuos tiltuos tavo siela bus,
Jungs amžiais priešingus krantus!

J. Bata

IŠ ATSIMINIMŲ

Mano skola 450 draugų

Labai mane domino politinių kalinių likimas. Žinojau—iš jų atėmė saulę. Nes jie ją nešė į lūšneles, į fabrikus, į priemiesčio rūsius.

Štai 1933 m. pradžia. Iš tolo pažvelgiau į Zarasų kalėjimą. Langas užaustas geležimis. Prie jų priglūdo išblyškę draugių veidai. Jų pasirodymas mane labai sujaudino. Jie pastebėjo. Mostelėjo rankomis. Pagalvojau: "Gal jie nujaučia, kad esu pogrindininkas?" Ir eilėraštyje pasididžiavau, kad jie nenusileidžia nakčiai, fašizmo purvui. Kūrinį atspausdino "Laisvė," gavusi iš J. Kaškaičio.

Eiliavau: "Rytoj gal ir aš žvelgsiu pro ta patį kalėjimo langa." Juk jutau—ir mano pėdomis seka bakuoti angeliukai.

Va išskrendant gervėms ir uždarė į Zarasų kalėjimą. Pro grotas susipažinau su 13 revoliucionierių. Prisipažinau: literatūrinėmis vagomis roviau su šaknimis reakcijos usnis. Jie parašė keturis laiškus. Jau pirmas sakinėlis sušildė saulute: "Brangus drauge!" Mane labai jaudina, kad kovotojas taip subtiliai suprato kūrybinius polėkius.

Utenos kalėjime

Vieną naktį išvežė į Uteną. Jos gyventojai laukė, kada Smetona pastatys mokyklą. O diktatorius jiems padovanojo dviejų aukštų kalėjimą. Moderniška. Tai pajutau, atsidūręs po jo pastoge. Langai palubėje. Kalinys neturi žinoti, ar už lango vasara, ar žiema. Čia įžengęs turėjai užmiršti, kad dangus mėlynuoja, kad saulė savo žavesiu stebina poetus ir ne poetus.

Kalėjau su galvažudžiais. Naktimis iš Anykščių varė ir varė suimtuosius. Kodėl juos užrakino? Jie troško, kad gyvenimas būtų nemažiau gražus, negu tviskanti gėlėmis pieva.

Taip čia susipažinau su 30 jaunų ir pagyvenusių vyrų. Vieną dieną visus mus surakino. Vagonėliu nugabeno į Panevėžį — į caro sulipdytą grotuotą viešbutį. Šitame rojuje laikė tik tardomuosius.

Už ką čia grūdo pogrindininkus?

Štai J. Sasnauskas. Jis samdytojui dailiai guldė vagas. Tai gerai. Bet pagaliau varguolis sugalvojo užarti ir fašizmą. Ir jam pasakė:

—Ne, tau daugiau paukšteliai nesuoks.

Ir naginėtą sukilėlį įstūmė į kamerą.

Atvyko į gimtuosius laukus — netoli Panevėžio dailininkas B. Žekonis. Ir jį suėmė. Užsipuolė:

— Karikatūrose Smetoną pašiepei!

— Jų pas mane neradote.

— Kauno gatvėse išplatino. Ten mokėtės...

Gailiuos, kad iš jo atėmė teptuką. Bet didžiuojuos, kad ir menininkas su proletarais kerta langą į socializmą.

Ir mokytoja už grotų

Žingsniuoju kalėjimo kiemu. Iš moterų skyriaus pro langutį, apipintą geležiniu vainiku, žiūri mokytoja Petronytė. Kodėl ją atitvėrė nuo mokyklos, nuo vaikų, nuo vadovėlių? Ji vargdieniams pašnibždėdavo:

— Sukilkite prieš naktį. Ir nereikės basiems vaikams lakstyti.

Ji mokė Janonį deklamuoti. Tokios jo žavios eilės. Jei saulė būtų poetė, tur būt, už jį gražiau neparašytų. Tačiau toks jos susižavėjimas smurtininkams pavojingas. Ir ją sukaustė baudžiamojo kodekso paragrafais — grandinėmis.

Sėdžiu kameroje ir girdžiu, kaip skamba piūklai, žvanga kirviai — tardytojai man rentina trobelę — bylą. Jie padeda rąstą. Ilgą. O tas išslysta. Kala vinį — vinis sulinksta. Taip jie dailidžiavo dvejus metus.

Mano dailides smarkiai aplenkė J. Lapėno mūrininkai, — jie jam iš liaudies litų daugiaaukštį rūmą sulipdė per kelis mėnesius.

Negreitai susigriebiau, kodėl tiems fabrikatoriams lentos slysta, kirviai krenta. Pasirodo, trūko mano byloje svarbiausios figūros — oratorės. Su ja suorganizavau Jakunčių kaime 16 valstiečių susirinkimą. Ji kaip puikus lyrikas eilėraštyje jiems išdėstė — kaip greičiau paskandinti kovų ežere priespaudą. Va jos, F. Zaraitės, vis ieško... Aš džiaugiuos, kad ji ir už mane skleidžia spindulius.

O bylos lipdytojai niršo. Va per tą laiką ir susipažinau su 80 kovotojų.

Kauno kalėjime

Vėl traukinys dunda. Pavasaris. Gal į pajūrį? Į "laikinosios sostinės" kalėjimą. Čia pabuvojau ir ligoninėje, ir trečio aukšto kameroje, ir apatiniame urve, kur ir dieną tamsoka it užrištame maiše.

Čia man atsivertė labai stora knyga — gal su 500 personažų. Su vienais jų vaikštau, skambindamas it medinėmis stygomis klumpėmis. Su kitais kieme skutu bulves ir šneku apie S. Nėries poeziją, Korsako kritiką, Cvirkos romanus. Ne su visais galiu pasišnekėti — skiria sienos, šautuvai, sargybiniai.

Bet štai 1936 m. ir mane slaptu balsavimu išrinko į aukščiausią politinių kalinių organą—kolektyvo komitetą. Va ir susirašinėjau su draugais, sėdinčiais kitose kamerose. O jų laiškai įdomūs kaip Jesenino ar Majakovskio eilėraštis. Juose jutau tų Prometėjų geležinę valią, poetišką svajonę, blaivų protą. O itin jais žavėjausi, kad jie pro grotas sugeba aiškiai pamatyti ateities sodą, sodinamą pagal Markso mokslą. O kai kurių draugų nesutinku nei kieme, kur piaunu malkas, nei ligoninėje, nei pasivaikščiojime. O juk ir jie žingsniavo tais pačiais laiptais, žvelgė į žvaigždėtą naktį pro tą pačią surūdijusią drobę.

Apie juos šneka su meile

Kodėl jų nesutinku? Jie jau suguldyti šešto forto slėnyje. Ten K. Požela, ten Varkalis. Ten... Langas apledėjęs. Užsivelku aptrintą milinę. Gal ją dėvėjo Požela, gal Giedrys. Juk neseniai sandėlyje mačiau švarką, sukapotą kulkomis, nudažytą krauju...

Dažnai girdžiu, kaip politiniai kaliniai su meile šneka apie K. Labutį — Šančių metalistą, Jankauską — CK narį, J. Kasperaitį, nustebinusį savo drąsumu budelius, kurie jam perskaitė mirties nuosprendį. Jų irgi nesutinku.

Tačiau jie laimingesni. Pasikeitus kaliniais — jie atsidūrė socializmo šalyje. Girdžiu ir apie tuos, kurie kalėjo 1922, 1925, 1928 metais. Kur jie? Už grotų išstudijavę filosofiją, įsisavinę dialektikos neigimo dėsnį ir vėl atsidūrę gatvėje — su pogrindininkais, su proletarais, streikais, demonstracijomis, slaptais susirinkimais, marksistiniais raštais neigė seną—išnaudotojų santvarką, ir pureno dirvą naujam daigui — socializmui. Taip, diena paneigs naktį, tiesa paneigs melą.

Štai kokia gili toji dialektika, kurią įsisavino tie draugai. Atima iš mūs slaptą knygą. Negydo ligonių. Nutempia už revoliucinę dainą kaimyną į karcerį.

Draugai, dar nepakliuvę į grotuotą urvą, pogrindyje leidžia lapelius—protestuoja prieš mūsų kankinimą.

Kauno "mirusiuose namuose" susitikau su CK nariais ir su slaptosios spaustuvės darbininkais, su demonstracijos dalyviais ir su proklamacijų spausdintojais, su streikininkais ir artojėliais. Su kiekvienu jų jer penkerius metus ligi soties pasišnekėjau, pasidalinau sielvartu ir ateities viltimi? Gal su 250 vyrų.

"Dantės pragare"

Snigo. Atrodė, kad nuo žemės ligi dangaus skraido baltos bitės. Va tokią 1936 metų gruodžio dieną mane pasodino į sunkvežimį. Prirakino prie komunisto J. Gvildžio. Ir jau šių eilučių autorius Dantės pragare — devintame forte.

Ką šie mūrai padiktavo? Eilėraštį apie čigonę, apie kalinį. Draugai slaptai rankraščius persiuntė į pogrindį. Kauniečiai, matyt, per J. Kaškaitį nusiuntė į "Laisvę." Atspausdino 1938 m. Parašiau straipsnį apie kultūros slopinimą ir kit. Kai kas iš tų dalykų tilpo "Politkalinyje."

Čia kalėjau vienoje kameroje su M. Šumausku. Jis darydavo pranešimus. Šnekėjo labai įdomiai, maloniu balsu. Kaliniai apie jį sakydavo: "Oratorius!" Jis jau tuomet buvo puikiai išsilavinęs.

Susipažinau su studentu J. Pajauju. Tiesa, iš toli jis buvo nubaustas karo komendanto. O pulkininkas S. Leonas iš manęs atėmė vienos plunksnos brūkštelėjimu dešimtį pavasarių.

Kiek šitame požeminiame pragare sutikau Prometėjų? Gal 80. Prieš kelerius metus į šitą urvą (dabar muziejų) su L. Kapočiumi atlydėjome svečius. J. Petrukevičiui, ilgai Amerikoje kasusiam anglį, L. Kapočius tarė:

— Šitoje kameroje sėdėjo ir Liepsnonis.

Ir buvęs angliakasys apsipylė ašaromis. Tai buvo saulėta vasaros diena. Ją priartino ir tie 450 draugų, su kuriais kvėpavau tvankiu kameros oru.

Ir štai stoviu ant Nemuno kranto. Ieva žiedais apsnigta. Lakštutė suokia. O man širdį skauda. Kodėl? Nėra šalia manęs J. Garelio. Su juo už grotų šnekėjau apie rašytojus, apie brėkštančią aušrą. Jo mėlynas akis užmerkė grotos.

Žingsniuoju Laisvės alėja. Vėl neramu — niekad nesutinku kauniečio H. Baratinsko. O kai su juo vaikščiojau ant kalėjimo stogo, ligoniams įtaisytoje gardoje, jis buvo jaunas, kaip pirmą kartą pražydusi gėlė. Už ką šį pumpurą įgrūdo į narvą? Protestavo prieš darbininko Kranausko laidotuvių apšaudymą. Kalėjimas iš jo atėmė visus pavasarius. O jis ir nūdien būtų jaunas, — gal namus statytų, o gal eiles rašytų.

Nesutinku ir sesės Agotos Kukankaitės. Ji man į mūrinį karstą gal parašė 150 laiškų. Būna, kad ir poetui išsenka minčių upė. O jos neišseko. Kodėl jos niekur nematau? Už tai, kad ji rėmė brolį kalinį, kad platino lapelius prieš hitlerinius okupantus, kad smerkė okupantų talkininkus — 1945 m. vasario 4 d pačioje jos pavasario pradžioje ją klasinis priešas nužudė.

Kaip moku saulėtekio didvyriams skolą? Jų žygius atskleidžiu gyvu žodžiu ir savo literatūriniame arime. Mesta sėkla į literatūrinę dirvą apie jų žygius sudygsta nuostabiais ąžuolais. Tokiais ąžuolais tie kovotojai ir buvo.

A. Liepsnonis

Kaunas, 1969 m. II 22

— Žinai, manyje kartais prabunda žvėris.

— Nesuprantu!

Čia priėjo Kindziulis ir tarė:

— Suprastumėt, jei virš jūsų gyventų muzikantas!

KO PAS BURĖJĄ MERGINOS ĖJO

Priešais duris buto mano
Kadaise burėja gyveno;
Daugiausia merginos ėjo
Pas tą išmintingą burėją.

Ne tiesos sužinoti jos laukė,
Skambučio plaktuką traukė,
Ne išgirst, kada teks numirti,
O kas gražaus ir gero joms skirta.

Už įkvėptą viltį gražią
Noriai jos klojo daug grašių,
Kad piešė jų gyvenimo kelią,
Kopimą į vestuves — idealą.

Žmogus vengia išgirst, kas jam gresia,
Jis klausos, kas žadina dvasią;
Kaip skęstantis šiaudą, jis viltį
Griebia, trokšdamas pakilti.

Jis ir dainą tokią niūniuoja,
Kuri sklaido ūpą abuoją,
Kuri viltį įžiebia iš naujo,
Sujudina stingstantį kraują.

J. Šimonis

A. PETRIKA

Šešupės pakrančių aidai

Lietuvos TSR Kultūros Ministerijos mėnesinio žurnalo **"Kultūros barai"** š. m. Nr. 2 pagrindinė tema: SUVALKIJA — kapsai, zanavykai, dzūkai. Šiam klausimui nagrinėti skirta net penki įdomūs straipsniai.

Suvalkijos "sostinė" — **Kapsukas,** seniau vadinta Marijampolė. Tai didžiausias šios srities miestas, žymus Sūduvos pramonės bei kultūros centras. Marijampolės gimnazija seniau buvo vienintelis Sūduvos švietimo švyturys. Carinės priespaudos laikais ten reiškėsi lietuvių tautinis sąmonėjimas. Spaudos draudimo metais revoliucinės idėjos ten buvo giliai įleidę šaknis. 1905-07 m. ten vyko darbo žmonių mitingai, demonstracijos, apylinkės dvaruose streikai.

J. Kirlys minėtame žurnale ,straipsnyje "Laiko žingsniai," sako, jog "Kapsuko istorija — tai revoliucinio miesto, tai liaudies kovų istorija... Šioje gimnazijoje vieni pirmųjų užnemuniečių mokslus baigė istorikas ir kultūros veikėjas Jonas Basanavičius, rašytojas ir publicistas Vincas Kudirka. Čia mokėsi Petras Arminas - Trupinėlis, Jonas Mačys-Kėkštas—pirmasis lietuvių poetas, rašęs darbininkiška tematika. Marijampolės gimnazijoje sėmėsi mokslo, S. Matulaitis — vienas pirmųjų revoliucinio judėjimo Lietuvoje dalyvis, o taip pat mūsų rašytojai ir poetais — Pranas Vaičaitis, Vincas Pietaris, Antanas Kriščiukaitis-Aibė, Pranas Mašiotas, Ksaveras Vanagėlis - Sakalauskas... Čia mokėsi ir įžymūs revoliucionieriai — Vincas Mickevičius - Kapsukas ir Zigmas Aleksa-Angarietis."

Marijampolės gimnazijoje mokėsi poetė-lakštingala Salomėja Nėris, Vincas Mykolaitis-Putinas, Kazys Boruta, Antanas Venclova, Vincas Žilionis, Vytautas Montvila; akademikai Jonas Kriščiūnas, Vitalis Serbenta, Bronius Sideravičius ir kiti. Ten paskutines savo gyvenimo dienas gyveno, mirė ir palaidota liaudies rašytoja Žemaitė-Žymantienė. Ten palaidotos trys revoliucionierės seserys Laukaitytės, priešfašistinis kovotojas Karolis Petrikas, kovotojas Vytautas Labanauskas ir kt.

Marijampolėje gimė ir lietuvių tautinio atbudimo sąjūdis. Tik įkūrus gimnaziją (1867 m.), pradėta joje dėstyti lietuvių kalba. Pirmaisiais mokytojais buvo S. Rutkauskas, K. Ulinskis, V. Staniškis, Petras Arminas, Petras Kriaučiūnas. Realinėje gimnazijoje, kurią 1926 m. fašistinė Lietuvos valdžia uždarė, dėstė tokie pažangūs mokytojai, kaip dr. St. Matulaitis, adv. Andrius Bulota ir kiti.

Arti Kapsuko yra tokie stiprūs apylinkių centrai kaip Liudvinavas, Igliauka, Kazlų Rūda; pavyzdingi kolūkiai "Šešupės," "Gegužės pirmosios," "Černiachovskio" ir kt., kurie turi savus kultūros namus. Kapsuko rajono kolūkiuose tokių kultūros namų yra 35.

Kur ir kaip veikiama

Reikalų aptarimui, Marijampolėje periodiškai šaukiamos rajoninės konferencijos, vadinamos "Pokalbis prie apskrito stalo." Pastarojoje konferencijoje dalyvavo 21 atstovas. Rajono Vykdomojo komiteto pirmininkas Romas Pačėsa raportavo apie rajono kultūrinį gyvenimą, meno ratelių saviveiklą, kraštotyrą, klubų veiklą; jo pavaduotojas A. Viliūnas kalbėjo apie paminklų apsaugą, estetinį auklėjimą, liaudies meną; kalbėjo kultūros mokyklos dėstytojas S. Čaikauskas, kultūros skyriaus vedėja E. Pocevičienė, LKP Kapsuko rajono komiteto sekretorius J. Pocevičius, Gamtos apsaugos inspektorius A. Kreivėnas, Švietimo skyriaus vedėjas K. Urba, Rajono laikraščio "Naujas kelias" redaktorius B. Daktariūnas, J. Jablonskio vidurinės mokyklos mokytojas J. Kvederaitis, Pedagoginės mokyklos dėstytojas V. Gulmanas, Liaudies menininkė I. Rutkauskaitė ir kiti.

Žymesnės Sūduvos apylinkės, be Kapsuko, yra Vilkaviškis, Kalvarija, Kudirkos Naumiestis, Šakiai, Pilviškiai, Šunskai, Gižai, Veiveriai, Virbalis, Prienai ir kt.

Zanavykų centrai bus K. Naumiestis ir Šakiai. Šakiečiai dideli meno gerbėjai. Jie ruošia literatūros ir meno festivalius, kviečiasi muzikantus bei dainininkus net iš Kauno ar Vilniaus. Pastarasis festivalis tęsėsi 7 dienas. Be kitų muzikų pas juos dalyvavo ir dirigentas S. Sondeckis. Koncertai ėjo "Taikos," "Pažangos," "Pirmūno," "Komjaunuolio," "Sutartinės," "Didžiojo Spalio," "Švyturio," "J. Janonio," "Tėvynės" ir kituose kolūkiuose.

Sūduvos kaimų ir vietovių vardai atspindi kokį nors praktinį reiškinį, k. t.: Puskepuriai, Puskelniai, Pusininkai, Keturvalakiai, Penkvalakiai, Šeštokai, Trečiokai, Ožkabaliai, Smalinyčia, Stirniškiai, Ūsai, Barzdai, Pilviškiai, Mergabūdė, Mergatraukis, Mergalaukiai, Paežeriai, Parausiai, Papilviai, Gulbiniškiai, Steponai, Turgalaukis, Alksnėnai, Žvirgždaičiai, Karkliniai, Lazdijai, Nemunaičiai ir kt. O kiek dar visokių Būdų, Gudelių?

Kapsuko, Vilkaviškio, K. Naumiesčio, Šakių, Pilviškių apskričių - rajonų ūkininkai visuomet gyveno geriau, nei kuriose kitose Lietuvos vietovėse. Jų žemė gera, derlinga, jie anksčiau atsigriebė po 1861 metų baudžiavos panaikinimo. Tos srities ūkininkai daugiau ir vaikų į mokslus išleido. Povalančinės gadynės inteligentijos dauguma buvo Sūduvių vaikai. Ten prasidėjo ir lietuvių tautinis atbudimas anksčiau. Dėl to ir bendrinei lietuvių kalbai pasirinkta vakarinių aukštaičių tarmė. Žemaičių rašytojų įtaka mirė kartu su Valančium, nes jis savo laiku nesistengė auklėti pasauliečių rašytojų ir platinti pasaulietišką literatūrą.

Gamta ir visuomenė

Lietuvą galima būtų pavadinti "gulbių respublika." Dešimtyse ežerų peri baltosios gražuolės. Pernai jų buvo užregistruota daugiau kaip penki šimtai. Žymiai pagausėjo ančių, briedžių, tauriųjų elnių, bebrų.

Šie faktai buvo pateikti Vilniuje vykusiame Lietuvos Gamtos apsaugos draugijos respublikinės tarybos plenumo. Gamtos apsaugos komiteto pirmininkas V. Bergas ir diskusijose kalbėję plenumo dalyviai pažymėjo, kad pastaraisiais metais atliktas didelis darbas, įgyvendinant Gamtos apsaugos įstatymą, sprendžiant aktualias visuomenės ir gamtos santykių problemas. Šiuo metu respublikoje yra 91 gamtinis draustinis, steigiamas nacionalinis parkas. Įstatymo saugomi 194 parkai ir 514 gyvos gamtos paminklų. Tačiau ir šiandien estetiškas kraštovaizdžio formavimas lieka svarbia problema. Tai ne vien gamtos apsaugos komiteto, bet ir plačiosios visuomenės reikalas.

Daug dėmesio plenume buvo skirta klausimui apie tai, kaip turės atrodyti kaimas ateityje.

Apie gamtos apsaugos propagandą plenume kalbėjo žurnalo "Mūsų gamta" redaktorius R. Budrys.

Graikijos valdžia paskelbė sąrašą 279 organizacijų, kurioms primeta "kairiuosius įsitikinimus". Jų tarpe:

"Salonikų miesto vyrų ir moterų kirpėjų draugiją"!

Organizacija "mylėkite vaikus"!

"Šalies džiovininkų sąjunga"!

"Invalidų ir pensininkų draugija"!

"Futbolo klubas Salonikuose".

Elektronikos Rūmai Kauno Politeknikos instituto miestelyje — didžiausias mokomasis korpusas Lietuvoje. Jo plotas— 20 tūkstančių kvadratinių metrų. Naujajame pastate įsikūrė radioelektronikos ir automatikos fakultetai. Čia dirbs mokslinį darbą ir studijuos 2000 studentų, 400 aspirantų ir dėstytojų. Rūmus puošia kauniečio skulptoriaus Juozo Ruzgo skulptūrara "Perkūnas", kurią ir matome šioje nuotraukoje.

Mano bičiulis Saparmuradas J. Skliutauskas

Lietuvių poezija tolimoje Tarybų Turkmėnijoje

Jau seniai įrodyta, kad literatų draugystė mūsų šalyje nežino jokių atstumų. Daugely miestų gyvena poetai ir rašytojai, kurie verčia mūsų rašytojų kūrinius į kitų tarybinių tautų kalbas. Galima prisiminti ne vieną A. Prokofjevo, L. Ozerovo, G. Emino, A. Graši, A. Tokombajevo, M. Tanko ir daugelio kitų tarybinių poetų, kūrinių, parašytų lietuviška tematika, alsuojančių karšta meile, gerais jausmais Lietuvai.

Mūsų bičiulių šeima pasipildė dar vienu žmogum. Poetu iš Aščhabado... **Saparmuradu Ovezberdijevu.** Neseniai mus pasiekė Aščhabado leidyklos "Turkmenistan" išleistas poeto eilėraščių rinkinėlis "Ukusyz giželer." Lietuviškai — "Nemigo naktys." Rinkinėlio įžangoje rašoma, kad "didžiausią poveikį jaunojo turkmėnų poeto brendimui ir kūrybiniam susiformavimui turėjo ir tebeturi Eduardo Mieželaičio filosofinė poezija, kuria jis žavisi, iš kurios jis mokosi."

Knygutėje yra eilėraščių apie Vilnių, Gedimino kalną, apie Kauną, eilėraščių skirtų M. Čiurlioniui, V. Montvilai, E. Mieželaičiui ir kt. Tai, žinoma, daugumoje kelionės įspūdžiai, bet apie šį žmogų norisi pasakyti, kad dideliu ir nuoširdžiu Lietuvos bičiuliu jis jau tapo seniai, dar Lietuvoje nebuvojęs, pamilęs lietuvių poetų kūrybą...

Pirmoji paižntis

Pirmąkart apie Saparmuradą Ovezberdijevą išgirdau prieš eilę metų, keliaudamas po Karakumus. Repateko geografų stotelėje, savotiškoje geografų Mekoje. Išgirdau iš savo naujųjų bičiulių, jaunų turkmėnų geografų. Mano bičiuliai Suchenkulis Veisovas ir Razakberdis Kurbansachatovas minėjo man Saparmuradą, kaip savitą, linkusį į filosofinių problemų apmąstymus poetą. "Saparmurado mylimiausias poetas Mieželaitis, — pasakė Razakberdis, kuris pasirodo esąs geras Saparmurado bičiulis. Kažkada juodu kartu mokėsi...

Aščhabade likimas mane suvedė su literatūros žurnalo "Sovet Edebijaty" redaktorium, poetu Kerimu Kurbanepesovu. Tai visada žvaliai, giedriai nusiteikęs, jaunas savo siela žmogus, nors jo smilkiniais jau bėgtelėjęs šerkšnas, o plati kakta išraižyta ne vieno raukšlių griovelio. Kurbanepesovas gerai pažįstamas su vilniečiu poetu Vaciu Reimeriu, susirašinėja su juo — tad sužinojęs, kad aš iš Lietuvos, dargi linkėjimų nuo Reimerio atvežiau, jis pasišovė mane Aščhabade pagloboti. Jis man aprodė miesto įžymybes. Iš jo išgirdau nemažai įdomių pasakojimų apie Turkmėnijos praeitį, apie nūdienę literatūrą. Kerimas supažindino su talentingu nuotykių apysakų autorium V. Džumejevu, kurio knyga "Karavaną lydi žvaigždės" vos dar tik neseniai buvo pasirodžiusi lietuviškai. Aš patyriau nemažai gerų valandų, bendraudamas su Kerimu, su geru, nuoširdžiu, visada draugišku žmogum.

Vieną gražią dieną suskamba telefonas mano kambaryje. Kalba Kerimas.

Maloni staigmena

—Jei galite, dabar ateikite į redakciją. Aš turiu jums šiokią tokią staigmeną...

Aš lėkte nulėkiau pas Kerimą. Vos tik pasisveikinęs, jis atkišo man dar spaustuvės dažais kvepiantį žurnalo "Sovet edebijaty" numerio laužinį... Tai buvo laužinys su turkmėnų kalba išspausdinta E. Mieželaičio poema "Žmogus." Paėmus į rankas laužinį, per širdį ėmė plaukti kažkoks nesuvokiamas susijaudinimas. Kažkodėl ilgai varčiau rankose, čiupinėjau šituos puslapius, kurių skaityti nemokėjau ir kur nieko nesusigaudžiau. Kažkas dirgino mano vaizduotę. Kažkas kėlė iš užmaršties padrikas mintis... Juk visa tai nepaprastai gražu, kilnu, prasminga — nejučiom pagalvojau. Tik įsivaizduokite — kažkur už daugelio tūkstančių mylių, už gūbriuotų kalnagūbrių ir beribių karštų smėlynų, kažkur "svieto gale" į mane dabar turkmėnų kalba prabyla lietuvių poetas... o juk dar prieš vos 20 metų čia niekas nieko apie Lietuvą nežinojo.

Gal norite susipažinti su poemos vertėju. Aš paskambinsiu Ovezberdijevui,—mano minčių giją netikėtai pertraukė Kurbanepesovas.

—Ovezberijevui—sakote? Saparmuradui? — kažkokiu tolimu sąmonės kampeliu dabar prisiminiau jo vardą.

—Saparmuradas, — kilstelėjo akis į mane Kerimas. — Ar judu jau spėjote susipažinti?

—Deja, dar ne, — gūžtelėjau pečiais. — Tik esu jau šį tą girdėjęs apie jį. Ta pačia proga pasipasakojau Kerimui apie savo bičiulius iš Repeteko, apie tai, kaip Kazakberdis jį buvo išgyręs...

—Jūsų draugai nieko neperdėjo. Saparmuradas savitas poetas, — patvirtino Kazakberžio žodžius Kerimas, ir kiek patylėjęs pridūrė, — tai tikras nenuorama poezijoje. Deja, dar nedaug tokių turime.

Susitikimas

...Netrukus susipažinau su Saparmuradu. Į mano kambarį viešbutyje kažkas tyliai pasibeldė. Klabterėjo durų rankena. Į vidų įėjo neaukštas, pasitempęs, netgi pasakyčiau, elegantiškas tamsiai įdegusio veido garbanius.

—Žinau, jūs iš Lietuvos,— kiek nedrąsiai pradėjo svečias. — Man Kerimas skambino...

—Ak, tai pats būsi Saparmuradas Ovezberdijevas,—nekantraudamas pertraukiau svečią, norėdamas jį padrąsinti.

— Aš esu Saparmuradas Ovezberdijevas. Tik prašau jus, vadinkite mane tiesiog Saparmuradu, — tyliai išspaudė svečias.

Pradžioje jis man pasirodė perdėm nedrąsus, mažakalbis, stengėsi daugiau tylėti, tik mandagiai atsakinėjo į klausimus. O kai užsiminiau jam apie Mieželaičio "Žmogų," tarsi būčiau burtažodį pasakęs... Vaikinas iš karto "įsibėgėjo," jo giliai po gauruotais juodais antakiais įsodintose akyse kažkas sukrutėjo.

Meilė Lietuvai per poetą

— Man Lietuva visada bus tuo kraštu, kur gimė Eduardo Mieželaičio "Žmogus," — virpančiu iš susijaudinimo balsu prabilo Saparmuradas. Rodos, iš karto viskas pratrūko...— Ar kada nors buvau matęs iš arti Mieželaitį? O gal aš su juo pažįstamas? Ar galėčiau Saparmuradui ką nors apie Mieželaitį papasakoti. Ar Mieželaitis yra parašęs dar ko nors, ko dar nespėjo išversti į rusų kalbą. — tokiais ir panašiais klausimais mane dabar apibėrė Saparmuradas. Aš, žinoma, kiek žinojau, tiek atpasakojau. Kaip bebūtų, pokalbis užsitęsė ligi vėlybo vakaro. O paskui jis nusitempė mane į svečius pas save... aprodė knygas, Jo asmeninėje bibliotekoje nemažai lietuvių poetų knygų. Ir šitos knygos ne tik puošė lentyną, jos vėl ir vėl skaitinėjamos.

— Lietuvos poetai mane žavi savo veržimusi į žmogaus dvasios gelmes, — sako Saparmuradas. Jis pats pasirinko versti E. Mieželaičio "Žmogų," nes ši poema jau seniai tapo jo staline knyga, mylimiausiuoju kūriniu... Juk į gyvenimo ir žmogaus giluminiai horizontai, kaip dar neįminta niškai prabilusios poemos bės riba traukia, vilioja jaunąjį turkmėnų poetą.

Po kelių dienų man vėl teko geru žodžiu prisiminti Saparmuradą. Aščhabado radijo ir televizijos komitetas pasikvietė mane į studiją pasiklausyti plokštelių su Justino Marcinkevičiaus poemos "Kraujas ir pelenai" inscenizacijos įrašais. Klausydamasis į mane turkmėniškai prabilusios poemos veikėjų, aš džiaugiausi, kad lietuvio rašytojo kūrinio herojai gyvena ir turkmėnų scenoje. Įdomi šio pastatymo Aščhabado televizijos teatre istorija.

Literatūros savaitraščio "Edebijat ve sungat" redakcija kreipėsi į Saparmuradą, prašydama jį išversti J. Marcinkevičiaus poemos ištrauką. Saparmuradas ėmėsi darbo. Bet įsiskaičius į poemą, ji savo tragizmu, dideliu literatūriniu meistrišku mu taip sužavėjo vertėja, kad jis visą poemą išvertė. Bet ir to jam pasirodė maža. Jis panoro, kad poemos veikėjai būtų dar labiau suprantami, kad jie pratęstų savo gyvenimą turkmėnų širdyse — ir Saparmuradas inscenizavo poemą.

Jau Vilniuje

...Prabėgo vos keli mėnesiai, ir štai aš vėl susitinku su Saparmuradu Ovezberdijevu. Šįkart jau Vilniuje.

— Atvažiavau pas savo mokytoją, — sako Saparmuradas. Pasirodo, jis verčia į turkmėnų kalbą neseniai rusiškai pasirodžiusią E. Mieželaičio knygą "Kardiograma." Jis dabar atvažiavo į Vilnių susitikti su poetu. Šimtai klaustukų rikiuojasi jo galvoje. Taip rūpi pasitarti su poetu, iš kurio jis mokosi meistriškumo, kurį jis širdyje laiko savo mokytoju.

Kambarys "Vilniaus" viešbutyje, kur apsigyveno poetas, bematant pavirto tikru darbo kabinetu. Stalas užverstas mūsų dailininkų reprodukcijomis, knygomis, o svarbiausia, pažodiniais vertimais.

— Man darbo užteks visiems metams, — rodydamas į pažodinių vertimų pluoštą, šypsosi Saparmuradas.—Pargrįžus į Aščhababadą, pradėsiu nuo lietuvių poezijos dienų per Aščhabado televiziją... Dar pas mus taip mažai žinomi lietuvių poetai.

Jis apie mūsų Čiurlionį

Susitikau jį vėl, pargrįžusį iš Kauno, kur buvo nuvažiavęs M. K. Čiurlionio paveikslų galerijos apžiūrėti.

— Noriu viską giliai įsidėti į širdį. Čiurlionio paveikslai mane apstulbino. Tai kažkas nauja, ko anksčiau nepažinau... — trumpai metė man, vos tik iš mašinos išlipęs svečias.

Jis užsidarė savo kambaryje. Visą dieną niekur nesirodė. Ir kitą dieną jo nepavyko pamatyti, o vakare... nedideliame mano draugų, poetų ratelyje jis papasakojo apie tai, kokį didžiulį įspūdį jam paliko matyti paveikslai. Jis turkmėnų kalba paskaitė mums keletą eilėraščių, o po kelių savaičių... mus pasiekė eilinis savaitraščio "Edebijat ve sungat" numeris su čia išspausdintu eilėraščių ciklu — "Čiurlionio paveikslų motyvais."

Saparmuradas išvažiavo namo. Bet prieš išvykdamas į Aščhabadą, jis per Vilniaus televizijos laidą, pasidalijo savo įspūdžiais. Kreipdamasis į Tarybų Lietuvos televizijos žiūrovus, jis pasakė:

— Lietuvių poetų kūryboje mane labiausiai žavi minties krūvis, gilūs apibendrinimai, originalus vaizdinis mąstymas. Šiuolaikinė lietuvių poezija—tai plačių apmąstymų poezija. Ji padeda geriau ir giliau suprasti tikrąjį grožį, gamtą ir žmogų...

Jo ryšiai su Lietuva nenutrūksta

Saparmurado ryšiai su lietuvių literatūra nenutrūko. Laikas nuo laiko Vilnių pasiekia turkmėnų laikraščiai su lietuvių poetų eilėraščiais. Jų vertėjas į turkmėnų kalbą Saparmuradas Ovezberdijevas.

Ateina ir Aščhabado radijo programos su čia paskelbtais poetų A. Baltakio ir A. Maldonio poezijos vakaru, su Mieželaičio poezijos vakaru...

Saparmurado iniciatyva Aščhabado televizija suruošė lietuvių kultūros savaitę, kurios metu įvyko E. Mieželaičio poezijos motyvais parašytos inscenizacijos "Amžinoji styga" premjera. Inscenizaciją sukūrė Saparmuradas.

O poeto Julijaus Janonio 70-metis jubiliejus pavirto gražia literatūros švente ir Aščhabado televizijos žiūrovams. Jie pamatė literatūrinį montažą, sukurtą J. Janonio poezijos motyvais.., Ir čia gerokai pasidarbavo Saparmuradas.

Šį gerų darbų sąrašą galima būtų dar pratęsti, nes laikraščių iškarpos su lietuvių poetų kūriniais ir radijo programomis, kuriose skelbiami lietuvių poetų kūrybos skaitymai — iš Aščhabad į Vilnių tebeplaukia.

Vėl susitikimas

Neseniai man teko būti Taškente, kur vyko Afrikos ir Azijos šalių rašytojų konferencija. Konferencijų salės foje susitikau Kerimą. Poetas Kerimas Kurbanepesovas buvo Turkmėnijos rašytojų delegacijos narys šioje konferencijoje. Atradę laisvą valandėlę susitikome... ir štai jau gerą valandą sėdime vienas prieš kitą ir pamažu dėliojame svarbesnius įvykius. Klausimams nėra galo. Pasakoju Kerimui, kokias naujas turkmėnų rašytojų knygas išleido "Vaga," įteikiau jam suvenirą — savo knygutę apie Turkmėniją "Smėlis, saulė, svajonė..."

— O juk ir mes nelabai atsiliekame,—mįslingai šypsodamasis, tarsi norėdamas man didelę ir malonią paslaptį pranešti, kalba Kerimas, — Saparmuradas tarsi koks lietuvių poezijos konsulas Aščhabade... Jis nemažai nuveikė populiarindamas lietuvių poeziją Turkmėnijoje.

Kerimas teisus. Laiškai iš Aščhabado į Vilnių tebeplaukia... Ir manyje jau atsirado toks refleksas po turkmėnų laikraščio skiltyse išspausdintu lietuvių poeto eilėraščiu būtinai ieškau Ovezberdijevo pavardę. Sužinojau taipgi, kad Turkmėnijos redakcijose nerašyta taisykle — lietuvių poezijos vertimų klausimais — pirmoje eilėje kreiptis į Saparmuradą. Juk jis ne tik gerai verčia, bet seka, nuolat seka mūsų literatūrinį gyvenimą, žino apie kiekvieną naują reiškinį mūsų poezijoje, jį domina kiekviena nauja pavardė...

Štai ir viskas, ką norėjau papasakoti apie savo bičiulį iš Aščhabado. Jis ne tik mano bičiulis, Saparmuradas lietuvių literatūros mylėtojas ir bičiulis. Tai geras žmogus ir geras poetas, kuris jau eilę metų dirba kilnų ir gražų dviejų tautų literatūrų suartinimo darbą.

Chicago. — Illinois Central Railroad 4,000 darbininkų sustreikavo, 15,000 darbininkų atsisako eiti pro piketą.

Įspūdžiai iš LMS suvažiavimo ir dainų festivalio

Kai tik buvo paskelbta, kad Lietuvių Meno Sąjungos Suvažiavimas ir Festivalis įvyks kovo 22 ir 23 dd. Miami, Floridoje, tai ir aš tuojau pradėjau galvoti apie vykimą į Miamį. Man rūpėjo delegatų diskusijos, kaip ir kas reikia daryti, kad pagerinus, atgaivinus Meno Sąjungos veiklą tose kolonijose, kurios jau yra mirusios, ir tose, kuriose LMS dar laikosi, bet kovoja su mirtimi. Tačiau teko nusivilti, nes niekas to klausimo nepajudino, o tas priklausė delegatams, kurie dalyvavo suvažiavime, ir LMS grupių vadovams.

-:- -:- -:-

Suvažiavime ir Festivalyje pasitenkinta tik lenktynėmis ir parodymu savo prestižo, kurių balsai yra gražesni, sutartingesni. Iš tolimesnių kolonijų nebuvo jokio choro, tik dainininkų grupės — duetai, trio ir kų grupės — dueai, trio ir pavieniai solistai. Tik St. Petersburgo ir Miamio lietuvių chorai dainavo taip, kaip jie gali dainuoti ir išlaikyti savo nebejaunų žmonių chorus. Garbė petersburgiečiams ir miamiečiams, kad jie turi daug energijos ir pasišventimo darbuotis tarpe lietuvių pažangios kultūros dirvoje St. Petersburgo lietuvių chorui vadovauja Adelė Pakalniškienė, o Miamio — solistė-muzikė Biruta Ramoškaitė.

-:- -:- -:-

Čia prisieina pažymėti, kad tarpe newyorkiečių ir chicagiečių ėjo varžytinės-konkurencija. Chicagiečių dainininkų grupei vadovavo Valerija Urbikienė, o newyorkiečiams — Mildred Stensler. Chicagiečiai ir newyorkiečiai gražiai skambiai pasirodė, jų mokytojos-vadovės yra specialistės, talentingos muzikoje, o dainininkai Roger Žilis, Martin Widra, Estelle Bogden, ir Wanda Žalys turi gražiai skambančius balsus. Newyorkiečių grupėje irgi yra gerai prasilavinusių dainininkų — Viktoras Bekeris, Nelė Ventienė ir Augustinas Iešmanta. Abidvi grupės dainavo gražiai, žavėjančiai.

-:- -:- -:-

Buvo ir solistų: Iš Newyorko Viktoras Bekeris, Augustinas Iešmanta ir Nelė Ventienė; Miamio solistės — Mae Gabrėnas, Helen Mikitienė, Stanley Vaineikis ir Birutė Ramoškaitė; iš Hartford, Conn. — Laisvės Choro mokytoja Wilma Hollis; iš Worcester, Mass.—Irene Janulis, LDS prezidento žmona, ir Albert Dupsha. Visi solistai savo pareigas atliko puikiausiai. Reikia pažymėt, kad Wilma Hollis iš Hartfordo yra prancūzų tautos dukra, bet dainuoja ir vadovauja kitiems dainininkams lietuviškai — aniuoliškai.

-:- -:- -:-

LMS suvažiavime ir festivalio programoje pirmininkavo dr-gė Mizarienė. Ji moka gražiai pirmininkauti. Koncerto programoje ji iškvietė advokatę Masytę pasakyt kelioliką žodžių. Stefanija pasakė neilgą kalbą apie meno veiklą, kas buvo artimi draugai ir rėmėjai Meno Sąjungos, suminėjo dr-gą Rojų Mizarą, ir baigdama savo kalbą pakvietė atsistojimu pagerbt mirusį dr-gą Rojų Mizarą. Visa publika atsistojo minutei laiko ir liūdnai galvojo, kad nebėra gero draugo — Mizaros.

-:- -:- -:-

Kovo 26 d., po LMS parengimų, buvo LĮD Miamio kuopos susirinkimas, banketas ir meninė programa; čia vėl tie patys dainininkai pasimainydami atliko meninę programą. Drg. P. Venta kalbėjo apie spaudą ir literatūrą, kaip yra sunku laikraščiams gyvuoti, ir t. t.

-:- -:- -:-

Dr-gė Ieva Mizarienė pasakė gerą, naudingą prakalbą apie pasaulinius įvykius. (Publika, kurios buvo daug) atidžiai klausėsi. Pirmininkaujantis drg. V. Bovinas iškvietė ir advokatę Stefaniją Masytę, kad ką nors pasakytų, ir Stefanija kalbėjo apie knygas ir literatūrą, kvietė publiką nenaikint knygų, bet rinkt jas, ir kurios naudingos—siųst Lietuvon. Paminėjo, kad Literatūros Draugiją pradėjo organizuoti L. Prūseika, kuris prieš aštuonerius metus mirė, ir pakvietė publiką pagerbt mirusį draugą. Visa publika atsistojimu gražiai pagerbė mirusį literatą, žurnalistą dr-gą L. Prūseiką.

Taigi du įžymūs mirę veikėjai buvo gražiai paminėti Floridos valstijoje lietuvių parengimuose.

-:- -:- -:-

Abelnai, LMS suvažiavimas ir festivalis pavyko gerai. Tik tenka padaryti dvi draugiškas pastabas: pirma, St. Petersburgo choras labai ilgai laikėsi estradoje, labai ilgai dainavo visokias daineles. Publikai atsibosta. Antra. visuose trijuose parengimuose programa buvo labai ilga: publika turėjo išsėdėti 4-5 valandas. Tai juk nebežmoniška, nė viename teatre nebūva tokių ilgų programų. O pridėjus dar banketą publika tą dieną buvo "kankinama" visą dieną! Perdaug!

Mikas Detroitietis

Naujoji Venecija. Neseniai anglų architektai pasiūlė naują miesto (30,000 gyventojų) projektą. Miestui nereikės nė vieno metro žemės. Jis bus pastatytas Šiaurės jūroje, už 23 kilometrų nuo kranto. Miesto plotis — 1.5 kilometro, ilgis — 1 kilometras. Jį ketinama aptverti 60 metrų siena, kuri palaikys šiltą klimatą ir apsaugos nuo dažnų audrų. 16 aukštų namai stovės ant 20 metrų betono polių ir ant plaukiojančių gelžbetoninių pontonų. Kursuos elektriniai vandens autobusai.

Toks miestas bus pastatytas per 50 metų.

Lietuvos žurnalų tiražai 1968 metais

(kiek jie turi skaitytojų)

1.	"Tarybinė moteris"	273,600
2.	"Mokslas ir gyvenimas"	194,000
3.	"Genys"	146,200
4.	"Jaunimo grettos"	115,000
5.	"Šluota"	96,800
6.	"Švyturys"	93,500
7.	"Nemunas"	59,900
8.	"Mūsų sodai"	50,500
9.	"Mūsų gamta"	47,000
10.	"Moksleivis"	46,900
11.	"Ekrano naujienos"	35,000
12.	"Komunistas"	30,300
13.	"Žemės ūkis"	23,500
14.	"Mokslas ir technika"	19,400
15.	"Kooperatininkas"	19,300
16.	"Kultūros barai"	18,700
17.	"Buitis"	16,000
18.	"Tarybinė mokykla"	10,900
19.	"Pergalė"	8,000
20.	"Girios"	7,700
21.	"Sveikatos apsauga"	7,600
22.	"Liaudies ūkis"	4,400
23.	"Statyba ir technika"	3,600

FILMAI IŠ LIETUVOS

So. Boston, Brockton ir Norwood, Massachusetts

Naujas filmas iš Lietuvos apie poeto Maironio gyvenimą. Kitas filmas apie Amerikos žymiausių prezidentų D. Roosevelto ir John F. Kennedy gyvenimą ir mirtį.

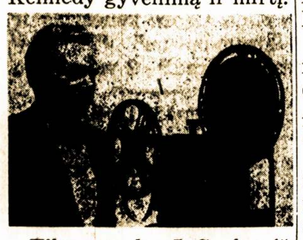

Filmus rodys J. Grybas iš New Yorko.

South Bostone — penktadienį, balandžio 18 d. 5 val. popiet. Rengia LLD 2 kp., Lietuvių Piliečių Klubo salėje, 318 Broadway.

Brocktone — šeštadienį, balandžio 19, pradžia 2 val. Rengia Liet. Taut. Namo Knygynas, 10 Vine St.

Norwoode — sekmadienį, balandžio 20 d., M. Uždavinio namuose, 16 Falan Ave., 2 val. dieną. Rengia LLD 9 kp.

Kviečiame šios srities lietuvius atsilankyti į tas vietas, kur kam arčiau ir patogiau.

Filmai kalbanti ir labai svarbūs, su muzika ir dainomis.

Rengėjai

NAUJIENOS IŠ LIETUVOS

Leidinys apie Raudondvarį

Ilga ir sena Raudondvario istorija. Jo apylinkėse nemaža architektūrinių paminklų, gražių liaudies kūrybos pavyzdžių. Raudondvario vardas įpintas daugelyje rašytojų kūrinių. Apie tai pasakoja spausdinama knyga "Raudondvaris", kurią paruošė Paminklų apsaugos ir kraštotyros draugijos Kauno skyriaus kraštotyrininkai. Knygą praturtina reikšmingi priedai — Raudondvario pavadinimų kitimo studija, jo senasis archyvas, bibliografija.

Pagerbė seniausią kraštotyrininką

Neliko Lietuvoje tokio kampelio, kuriame nebūtų lankęsis kraštotyrininkas mokytojas Balys Buračas. Jis keliavo iš kaimo į kaimą, iš sodybos į sodybą, rinkdamas tautosaką, tyrinėdamas liaudies buitį. Nuveikė daug: sudarė septynis rinkinius, apimančius 1,269 tautosakos vienetus, juos moksliškai suklasifikavo, tiksliomis metrikomis bei iliustracijomis papildė ir atidavė Mokslų akademijai. Keliaudamas su fotoaparatu, užfiksavo daugybę etnografijos ir liaudies dailės objektų, kurių ne vienas šiandien jau išnykęs. Iš viso jo archyve — apie 10,000 didžiai vertingų fotonegatyvų. O kur dar užrašyti senųjų papasakoti padavimai, legendos apie piliakalnius, įvairias vietoves, aprašytos tradicinės liaudies šventės. Be to, kelis šimtus straipsnių B. Buračas paskelbė spaudoje.

Kauno kraštotyrininkai, muziejų darbuotojai, praėjusią savaitę susirinkę į istorijos muziejų, paminėjo B. Buračo kraštotyrinio darbo 50-metį, tarė jubiliatui daug nuoširdžių žodžių. Tą pačią proga B. Buračui buvo įteiktas raštas, kad jam suteiktas Lietuvos TSR nusipelniusio kultūros veikėjo garbės vardas. Nors jau sulaukęs septyniasdešimt dvejų, Balys Buračas nežada poilsiauti.

Dovana literatūros muziejui

Rašytojas, vertėjas, žurnalistas—tokia trumpa Karolio Vairo-Račkausko kūrybinės veiklos charakteristika. Šiandien jis, aštuoniasdešimt septintuosius einantis, baigia tvarkyti atsiminimų rankraščius, ruošia juos spaudai.

Peržiūrėjęs savo biblioteką, K. Vairas-Račkauskas apie 600 pačių vertingiausių knygų dovanojo Literatūros muziejui. Tai jo parašytos knygos, išleistos Amerikoje ir Lietuvoje, vertimai į lietuvių kalbą ir originalai, kitų rašytojų jam su autografais dovanotos knygos. K. Vairas-Račkauskas perdavė muziejui ir nemažą savo archyvą. Jame — rankraščiai, epistoliarinė medžiaga, liečianti Joną Šliupą, Kleofą Jurgelionį, Liudą Girą, Juozą Tumą-Vaižgantą ir daugelį kitų, su kuriais K. Vairui-Račkauskui teko bendrauti, koresponduoti.

Juozas Kuckailis

Detroitas.— Studentų piketas privertė priimti atgal suspenduotus tris negrus mokytojus Cooper pradinėje mokykloje.

PARDUODU NAMĄ

Parduodu namą, gerame stovyje, vietos dėl 5 ar 6 žmonių. Grindys iš medžio; pirmame aukšte maudynė, dušas, didelis miegkambarys, virtuvė patogi, šaldytuvas. Vietos dėl saliono.

Yra veranda kur galima susėsti apie 15-20 žmonių.

Antrame aukšte galima pastatyti 3 lovas, išvietė, vanduo šiltas ir šaltas. Vanduo iš šulinio, galima laistyti žolę ir gėles. Lotas 45x125. Busą galima gauti už pusės bloko. Yra garadžius. Namas ant 19-tos gatvės, krautuvė ant 16-tos g. Taksų mokėjau $2 su centais. Parduosiu už $5,500. Dėl daugiau informacijų rašykite: A. J. Ruseckas, 4560—51st St., No., St. Petersburg, Fla.

(23-27)

Sveikinimas

Gerb. "Laisvės" leidėjai: Sveikinu jus ir "Laisvės" visą kolektyvą Gegužės Pirmosios švenčių proga, su nuoširdžiais linkėjimais laimės, sveikatos, sekmės kultūriniame darbe, apšvietos ir įdėjos mokslo skelbime.

Taipgi sveikinu visus rašytojus, rėmėjus ir skaitytojus čia ir Lietuvoje, ir visą Lietuvos valdžią, sykiu kovojančią už visų tautų taiką, ramybę ir brolišką pasaulyje bendrą sugyvenimą. Su gilia pagarba, draugiškai —

J. Smalenskas,
Miami, Fla.

Bridgeport, Conn.

LDS reikalai

LDS 5 apskrities kuopų atstovų metinė konferencija bus sekmadienį, balandžio 27 d. š. m. 103 Green St. Waterbury, Conn. Pradžia 10:30 val. ryto.

Visos šios apskrities kuopos prašomos išrinkti ir prisiųsti po pilną skaičių atstovų, taipgi prirengti gerų sumanymų LDS labui, konferencijai apsvarstyti. Kuopų raštininkai prašomi prirengti raštiškus raportus iš savo kuopų stovio ir veikimo.

Tikimasi, kad bus atstovybė iš LDS Centro ir pateiks žinių iš viso LDS stovio. Atstovai pribūkite laiku, atsiveskite ir svečių, kuriems bus suteiktas patariamas balsas.

LDS 5 apskrities
komiteto sekr.
J. J. Mockaitis

LDS 74 kuopa, Bridgeport, Conn., ruošia "zobovų" popietę. Bus sekmadienį, balandžio 20, š. m. Lietuvių svetainėje, 407 Lafayette St. Pradžia 2 val. po pietų. Kuriems laikas leidžia, prašomi dalyvauti.

Nelaimės — mirtys

Šios Velykos bus ilgai prisimenamos Bridgeporte, nes 6 šeimų senas namas užsidegė, turbūt nuo cigareto rūkytojo, ir 11 gyvasčių atėmė. Namo savininkas nepaisė, kad miesto ir sveikatos departamentai reikalavo tą namą taisyti ir praeitą vasarį buvo net suareštuotas už netaisymą. Žuvo 4 puertorikiečiai ir 7 negrai.

Dabar negrų organizacijos protestuoja prieš miesto valdžios apsileidimą ir savininko nepaisymą, kad žmonės žusta. Kaip kitur, taip ir čia lūšnynų savininkai stengiasi gauti aukštas rendas, o rendautojų nepaiso.

Prieš daugiau kaip 10 metų Bridgeporto gyventojai Stankaičiai įsigijo restaurantą su gėrimais Bethel, Conn. Petras ir jo žmona Viktorija abudu dirbo "biznyje" ir gerai sekėsi. Tad nutarė po Velykų imti savaitę vakacijų. Ruošėsi pirmadienį, bal. 7 išvažiuoti kur toliau. Bet Velykų dieną vakare Viktorija nueina gulti ir užmiega amžinu miegu. Viktorija palieka liudėti savo vyrą Petrą, prieauglius dukterį ir sūnų, motiną Kaminskienę-Kazlauskienę ir daug kitų giminių ir draugų. Būdama mergina velionė buvo gana veikli tarpe lietuvių, kokių mažai buvo galima rasti iš čionai gimusių. Priklausė prie LDS 74 kuopos, ir kuopa jos pagarbai prie jos grabo statė gyvų gėlių vainiką.

Širdingą užuojauta liudėsyje likusiems artimiesiems.

J. J. Mockaitis

Marksizmo mokslo tyrimo institutas

Frankforte prie Maino (Vak. Vokietijoje) įsteigtas Marksizmo mokslinio tyrimo institutas. Kaip pažymima spaudai pranešime, jo tikslas — mokslinio tyrimo darbas socialinėje srityje, remiantis marksizmo teiginiais."

Ypatingas dėmesys bus skirtas "VFR darbininkų ir tarnautojų socialinės, ekonominės ir politinės padėties, profsąjungų ir socializmo idėjų bei judėjimų, taip pat bendrų marksizmo aspektų studijavimui."

Laikraštis "Metai" — didžiulės VFR profsąjungos, vienijančios metalurgijos ir metalo apdirbimo pramonės darbininkus, spaudos organas vėl paragino Vakarų Vokietijos vyriausybę nedelsiant pasirašyti Brandužolinio ginklo neplatinimo sutartį.

Anglija nebeišgali išmokėti skolų

Londonas. — Anglija neišgali išsimokėti savo skolų tarptautiniam valiutiniam fondui numatytu terminu ir mėgina gauti naują paskolą ankstesniam įsiskolinimui padengti.

Balandžio 16 d. laukiama atvykstant į Londoną Tarptautinio valiutinio fondo atstovų, kurie apsvarstys "bendrą Anglijos ekonominę padėtį ir skolų sumokėjimo fondui 1969 ir 1970 metais sąlygas".

Iki ateinančių metų gegužės mėnesio Anglija privalo pilnutinai sumokėti 1.4 milijardo svarų sterlingų, gautų iš Tarptautinio valiutinio fondo 1965 metais. Tačiau iki šios dienos jai pavyko padengti tik 400 milijonų svarų sterlingų iš šios sumos.

Jonas Žilinskas

Mirė balandžio 13 d., 1968 m.
St. Petersburg, Fla.

Paliko dideliame nuliūdime savo mielą žmoną Heleną, sūnų Vaclavą ir šeimą, dukrą Alyną Urbaitis ir šeimą.

Jonas priklausė prie darbininkiškų pažangių organizacijų, gausiai rėmė spaudą, apšvietą. Mylėjo dailę, dainą ir kiek galėjo visur dalyvavo. Iki mirties buvo nariu LLD 45 kuopos, neapleido susirinkimų. Jis dirbo ir kitus ragino prie darbų. Buvo draugiškas šeimoje, pavyzdingas, širdingas visuomenininkas. Jonai—apleido tave jėgos, užgeso tavo gyvybė, palikai tu mus ant visados. Liūdna be tavęs. Minėsime mes tave iki mūsų krūtinėse plaks gyvybės pulsas.

Helena Žilinskienė, žmona
Vaclavas Žilinskas, sūnus ir šeima
Alyna Urbaitis, dukra ir šeima

HELP WANTED--MALE-FEMALE

TECHNICIANS
APPLIANCE and TELEVISION
Due to our expansion of General Electric and Hotpoint appliance factory service to Dauphin, York and Cumberland Counties. We have openings for experienced technicians. Excellent morking conditions, wages, benefits and Familiy Security Program.
For appointment call
717-564-7330
GENERAL ELECTRIC COMPANY
2259 Woodlawn St.
Harrisburg, Pa.
An Equal Opportunity Employer
(27-33)

MAINTENANCE
Must have pipe fitter experience, also experience in general production machine maintenance and repair. Machine shop background desirable, steady employment.
Pleasant working conditions, good starting rate and fringe benefits. Interviews 9 .a m. to 4 p. m. or by appointment. Phone 201-846-2400. ext. 254.
HENRY HEIDE INC.
14 Terminal Road
New Brunswick, N. J.
(Industrial Park)
Equal Opportunity Employer
(27-36)

MULTI LITH
OPERATOR
Energetic young man for full time job to train on light machines in modern business office of national company. Good salary plus complete benefits. Office convenient to "E" and "44" buses. For an interview call: TE 9-6600, extension 261.
LIBERTY MUTUAL
INSURANCE CO.
15 Esso Rd., Bala Cynwyd, Pa.
An Equal Opportunity Employer.
(26-28)

CENTRAL DISPATCHER. Special Commodities Div. of large well known carrier has openings for exp. man to handle broker operated road operations. Good pay. Liberal fringe benefits. Excell. opportunities for advancement. Call Mr. Carberry, Lebanon, 717-273-8591.
(26-27)

BRAKE OPERATORS
SET-UP MEN
WELDERS
GRINDERS
Steady 53 hour week. Liberal fringe benefits.
BABINEC SHEET METAL
774 Martin St., Rahway, N. J.
388-6600
(26-32)

FOUNDRYMEN-MOLDER, TRAINEE Finishing. Immed. excellent opportunity with small fast growing high-quality, non-ferrous sand foundry. Norristown-Conshohocken area. Phone 272-5871 or NI 4-0325 for interview.
(26-29)

UNUSUAL OPPORTUNITY
For men with good mechanical ability to train as.
BAG MACHINE
ADJUSTERS
PRESSMEN
Good starting rate, liberal benefits.
Call or write
Mr. Paul J. Cafferty at:
PARK-WELL
PAPER PRODUCTS
Church Rd., North Wales, Pa.
1-368-2400
(26-28)

LEARN A USEFUL SKILL
Wouldn't you like to learn a useful skill and earn big wages? The STEWARTSTOWN MFG. CO. provides good starting rates, steady work and good earnings. As you learn and develop your skills you increase your earnings. Many Stewartstown employees earn over $2.50 an hour. Come in and talk with us about the fine opportunities for you.
STEWARTSTOWN MFG. CO.
Stewartstown, Pa. Call 717-993-2566
(26-28)

PRODUCTION
WORKERS
Leading manufacturer of corrugated containers seeks dependable people for their plant operation. No experience needed. Excellent benefits including Blue Cross, Blue Shield, Lofe insurance, pension, paid vacation.
WESTVACO CORP.
H & D DIVISION
5th STREET
GLOUCESTER CITY, N. J.
456-1150
An Equal Oportunity Employer
(27-28)

Aurau, Šveicarija.--Sprogstančių medžiagų fabrike ištikus eksplozijai, 16 darbininkų žuvo, nemažai sužeistų.

ALTERATIONS
LANE BRYANT
Experience Preferred
Immediate employee discounts.
Generous Employee Benefits
Personnel Dept., 4th Fl.
12th & Chestnut Sts.
(25-28)

OPERATORS
Single and double needle operators for lightweight rainwear. Positively no layoffs. Paid holidays, vacations and other benefits. If you have sewing experience and want to earn top money, stop and see Mrs. Kelly.
INDUSTRIAL PRODUCTS,
2201 W. Glenwood. (25-35)

LATHE OPERATOR
Experienced all benefits
Apply in person
PAUL O. ABBE INC.
139 Center Ave., Little Falls, N. J.
(22-28)

CARPET WEAVERS
Narrow loom and broad loom. Jacquard, Wilton, steady employ.
LANGHORNE CARPET CO.
757-5155
(22-27)

FACTORY WORK
Packers for Automotive Parts
NE vic. near Sears
Good working conditions.
GOOD SALARY.
Call PI 4-5252.
8—4:30
(27-32)

STEEL FABRICATION PERSONNEL
Welders and Fabrication men for immediate employment.
Apply at —
MGS INC.
RD 1, DENVER, PA.
on Muddy Creek
Church Road
(215) 267-7528

Wanted Experienced
WEAVERS
W-3 Shaft Looms.
Day shift. Good pay.
All Fringe Benefits.
Call for appointment
CANTEBURY FABRICS
MT. HOLLY, N. J.
609-267-2134
(27-33

MEN
Immediate need for experienced men in modern metal working Plant. Good fringe benefits with regular increases in salary. Day work only.
ASSEMBLERS, HELPERS, POLISHER-GRINDERS. Apply:
FOOD FACILITIES CORP.
Southampton Industrial Park,
Southampton, Pa. or call
EL 5-3200 (25-28)

MALE ATTENDANT OR
ORDERLY
All shifts, full or part time.
Call 785-1266 between 10 AM & 4 PM
(25-31)

MEN
Factory help. Starting rates: 2nd shift—$2.40 hour; 3rd shift—$2.60 hour.
ROBERT WOOLER CO.
Limekiln Pk., Dresher
MI 6-1200
(25-27)

STEEL COMPANY. Has openings for leveling line operators. Crane operators, shear operators, truck loaders. Immediate positions available. Call OR 6-4206.
(25-30)

WEAVERS (Axminister).
Experienced, paid Blue Cross and Blue Shield. Excellent fringe benefits.
Apply Hugh Nelson.
COLUMBIA CARPET CO.
2501 No. 3rd St.
Phone: 739-3517 (21-27)

MEN
To work in growing electronics firm.
Polishing experience helpful.
Opportunity for advancement.
Will train good workers.
Call 326-7280
(2-27).

AUTO LOT PORTER
Steady work. Good starting salary.
Good benefits.
Excellent working conditions.
apply in person or call:
C & C FORD
1100 Easton Road, Horsham, Pa.
OS 5-1700
(21-30)

WANTED IMMEDIATELY!
We need 2 aggressive, capable young men to fill the following positions. Painter's helper. Sanding and masking experience necessary. Metal man, fully experienced. For the successful applicant we offer:
Hospitalization
Five paid sick days
Injury benefits
Paid vacations & holidays
And we are proud to announce that we are the first to offer Profit Sharing in this area. Call Norman Webber, Manager. KI 4-7800.
SPRINGFIELD DODGE. (24-30)

CHIPPERS
We need help and in exchange for your help we offer you: 8 paid holidays, vacation up to 5 weeks, Blue Cross/Blue Shield, $3,500 Life insurance, liberal pension plan. $65 per week sick pay. Jobs open on all shifts. Apply at personal office. Mon—Fri. 8 AM to Noon, or call Mr. High at 582-2011.
BIRDSBORO CORP.
Birdsboro, Pa. An Equal Opportunity Employer. Please mention this ad.
(24-30)

PARTS MANAGER
Must have equipment experience.
Salary open.
Usual Company benefits.
Contact H. B. Graff
GRAFF TRACTOR & EQUIPMENT, INC.
Rte. 11, Carlisle Pike
PHONE 717-766-7671
(27-30)

AUTO SERVICE ADVISOR
I'm looking for a man with service advisor experience to take over a very sensitive position in our auto service Dept. GM experience helpful but not required. The qualified applicant must have a neat appearance and a pleasant personality. For the qualified applicant we offer:
A GOOD SALARY & COMMISSION
HOSPITALIZATION
PAID VACATIONS & HOLIDAYS
Call Mon-Fri. 9—5 at OS 2-2000
Mr. Carl Hoff, Service Manager
LAFFERTY CHEVROLET
Warminster, Pa.
(23-30)

TRAINEES WANTED FOR
General Production Work
Need mechanically inclined individual interested in learning new production techniques. Sick leave, vacations, holidays, merit increases.
Call Mr. Kowski, OL 9-8400.
SPECIALTY GLASS PRODUCTS, INC.
143 Terwood Rd., Willow Grove, Pa.
(23-32)

WANTED ALIGNMENT MAN
Experience front end. Steady work, good Company benefits. For interview call:
PERKASIE VULCANIZING CO.
Route 309, Sellersville, Pa. 257-6527
(24-30)

MOLD MAKER
Machinist Mechanic
Experienced in Building injection mold.
Excellent starting salary. Overtime.
Excellent working conditions.
ACI, INC.
Old Easton Road, Doylestown, Pa.
345-1800
(2127)

SALES MANAGER-FREIGHT
Class "A" Eastern-Western General Carrier. Mature, aggressive, knowledgeable in modern sophisticated techniques and leadership with background in motor freight in the Phila-N. J. and Wilmington areas. Salary commensurate with ability.
Send resume and salary requirements to Box S-7, Jefferson Bldg., Philadelphia, Pa. 19107.
(23-29)

LMS VEIKLA

Suvažiavimo ir Festivalio Apžvalga

Kovo 22-23, 1969, Miami, Floridoj, įvyko Lietuvių Meno Sąjungos 15-tas suvažiavimas ir dainų festivalis. Galima įrašyti į LMS istorijos lapą, kad šis pokylis buvo visapusiškai sekmingas.

Į šią poilsio vietelę suplaukė gausi menininkų-saviveiklininkų grupė. Jie čia rado daug meno ir dainos entuziastų ir gražiai prigijusias pažangias organizacijas. Svečiai - delegatai atrodė labai patenkinti šeimyniškų priėmimu ir draugiškumu.

LMS Centras nori išreikšti šiltą padėką visiems miamiečiams, kurie prisidėjo prie šio darbo: Festivalio ruošimo komisijai — M. Valilionienė, J. Smalenskas, J. Kanceris, J. W. Thomsonas, V. Bovinas, S. Zavis, J. Koch F. Mankauskas, H. Mikitienė, J. Birštonas, — kurie rūpinosi nakvynėmis, salės įruošimu, pietumis ir šlaip reikalų tvarkymu, ir biznio komisijai — J. Paukštaitis, S. Zavis, J. Kanceris, J. W. Thomsonas, ir J. Koch, — kurie vedė visus finansinius reikalus, kad Meno Sąjungai liktų ir kiek finansinio pelno. Širdingai ačiū jums visiems.

Be mūsų vienetų šimtaprocentinio prisidėjimo taipgi nebūtų buvęs toks geras suvažiavimas. Širdingas ačiū delegatams ir programos dalyviams už jūsų pasiaukojimą meno labui. Ačiū taipgi vienetams, broliškoms organizacijoms ir pavieniams, kurie sveikino suvažiavimą ir festivalį su aukomis, laiškais ir telegramomis (vardai bus paskelbti mūsų spaudoj). Pilnas suvažiavimo protokolas irgi bus įdėtas į spaudą, kaip tik bus tinkamai paruoštas. Ir šilta padėka mūsų spaudai ir spaudos talkininkams už korespondencijas prieš ir po suvažiavimo.

Įspūdingas buvo tradicinis dainų festivalis užbaigimui viso konferencijos darbo. Šis suėjimas į bendrą koncertą ir bendrą choristų dainavimą, glaudė dalyvius į vieną šeimą. Dainos mylėtojai tris dainas sudainavo masiniai, vykusiai.

Pirmą dainą "Vilniuj žydi liepos" (Muz. K. Kavecko) dirigavo Wilma Hollis, Hartfordo Laisvės choro mokytoja. Ši gabi moteris, nors ne lietuvė, jau 24 metus vadovauja Laisvės chorui, sugeba pagaut ir perduot tą lietuviškos dainos dvasią.

Diriguoti antrą dainą 'Užustalės dainą' (Muz. B. Dvariono) buvo pakviesta ValeriaUrbikienė, Chicagos LKM ir Aido Chorų vadovė. Bet kadangi ji buvo užsiėmus daug kam akompanuot, ji perstatė jos vietoj Estelle Bogden, buvusią Cicero Moterų Choro vadovę. Ji smarkiai, ritmiškai, vedė dainininkus ir dainos humoristinis pobūdis iššaukė pagyrimo aplodismentų iš publikos. Finalę dainą "Lietuva brangi" (Muz. J. Naujalio) buvo pavesta man diriguot. Choristai meistriškai sugyveno su dirigente, perduodami dainos jausmingą reikšmę, rodos, kad aidas galėtų pasiekti patį gimtąjį kraštą.

Festivalio koncertinė programa buvo suskirstyta į penkias dalis, pagal kolonijas. Iš viso tas sudarė aiškų vaizdą, kaip chorai skirtingai veikia savuose miestuose, kokis jų repetoiras ir tikslas. Labai gražiai atidarė koncerto programą St. Petersburgo Dainos Mylėtojai. Mokytoja Adelė Pakalniškienė paaiškino, kad čia susibūrė į chorą senesni žmonės - pensininkai, ne artistai, tik dainos ir dailės mylėtojai. Jų repetoiras įvairus — iš liaudies, iš šiolaikinių kompozitorių, ir iš populiarių dainų, pritaikytų lietuvių poetų eilėms.

Naująją Angliją reprezentavo solistai Irena Janulienė ir Albert Dupsha iš Worcesterio Aido Choro ir Wilma Hollis, Hartfordo Laisvės choro mokytoja ir jo solistė. Jie dainavo atskirai ir sykiu, daugiausia remdamiesi klasikinėmis dainomis kaip tai "Kur bėga Šešupė", žinomų Amerikos muzikų F. Kinderio, J. Dirvelio ("Laikas brangus"), F. Balevičiaus ("Mudu du"), liaudies, ir E. Balsio "Daina apie tiltą".

New Yorko grupė, kuri susidėjo iš 15 Aido Choro narių, pasirinko vien tik dabartines naujas dainas iš Tarybų Lietuvos. Į šią dainų grupę įėjo kompozicijos V. Paltanavičiaus, A. Belazaro, V. Laurušo, A. Abario, V. Klovos, A. Budriūno ir V. Bagdono, ir programą išpildė solistai Nelė Ventienė, Viktoras Bekeris, Augustinas Iešmantas, ir bendrai visa grupė. Nastė Buknienė patvarkė ir vedė komentarus, šiek tiek apibudindama kiekvienos dainos reikšmę.

Miami Aido Choras šį sezoną turi naują gabią mokytoją, dainininkę - muzikę Birutą Ramoškaitę-Mann. Šis choras irgi susideda beveik vien iš pagyvenusių ir kiek iš žiemos laiku atostogaujančių žmonių. Mišrus Choras padainavo Čiurlionio-Karoso "Suktinėlis" ir Bekerio "Sapnas," o kitą dalį išpildė solistai H. Mikitienė, Mae Gabrėnienė, Stanley Vaineikis ir pati mokytoja su savo dukra Lise. Įdomus kavalkas buvo Birutės kelios dainos palydint kanklėmis ir fleitu.

Chicagos Aido ir LKM chorus atstovavo solistai Estelle Bogden, Wanda Zalys, Helen Bordner, Roger Žilis ir Martinas Widra su savo darbščia, puikia mokytoja Valeria Urbikiene. Jie žavėjančiai pademonstravo savo specialybę. Tai didis repertuaras iš operečių. Lietuviškai vertimus girdėjom iš "Show Boat", "Countess Maritza", "Red Mill", "Laima" ir "Sylvia". Dainininkai gerai susipažinę ir su Lietuvos kompozitoriais, nes dainavo J. Slenio "Jaunystės šventė", R. Žigaičio "Jaunimo daina", Žilinsko "Mano žemė gimtoji", taipgi W. Žuko "Mano daina" ir pačios Valerijos kūrinį "Akys", žodžiai Dr. Margerio.

Iš viso koncerto galima sudaryti įspūdį, kad mūsų saviveiklininkai, nepaisant senesnio amžiaus, tobulinasi, bando susipažinti su nauja muzika Amerikos ir Tarybų Lietuvos. Nė joks koncertas, nei šitas, neapsieina be kūrinių mūsų dainų meistrų kaip M. Petrauskas, S. Šimkus, J. Naujalis, C. Sasnauskas, A. Alexis ir kiti, kurių senos mylimos dainos vis žavėja klausytojus.

O dar ypatingai pagirtina yra, kad LMS festivalis nesibaigė Miami su sekmadienio koncertu, bet kad trečiadienį tęsėsi koncertas per Miamio Literatūros Draugijos parengimą ir kad sekantį šeštadienį St. Petersburge dar susibūrė kelį dainininkai ir gražią meninę programą išpildė tenai laike Literatūros Draugijos kuopos banketo. Kalbą abiem miestam pasakė Eva Mizarienė, LMS Centro pirmininkė ir LLD Centro sekretorė.

Trečiadienio žavingą programą laisvo - būdo koncertą davė dainininkai Al. Dupsha, Irena Janulienė, Nelė Ventienė, Viktoras Bekeris, Mae Gabrėnienė, Estelle Bogden, Roger Žilis ir Martinas Widra, palydint mokytojoms Valerijai Urbikienei ir iMldred Stensler. Tame pobūvyje žodį tarė ir Povilas Venta iš New Yorko, Stefanija Masytė, advokatė iš Detroito, ir dienos vedėjas Vincas Bovinas.

Tikimės, kad ilgai, ilgai pasiliks atmintyje ir širdyse šis menininkų ir svečių susitikimas Floridos valstijoje.

Lai skamba per metų metus lietuviška daina Amerikoje!

Mildred Stensler
LMS Centro Sekretorė

May Day Conference Wednesday, April 16

The NY Committee for May Day 1969 has appealed to all trade unionists, rank and filers, young workers, students, activists in the Black and Puerto Rican Liberation and Peace movements to join its ranks and help build May Day 1969. The First of May must, once again, become the symbol of the Americaan people's struggle for Peace, Freedom and Security. **The Committee called on all to attend a planning conference on Wednesday, April 16, at 6 P. M., in 34 West 17th Street, 4th floor, NYC,** which is the Committee's headquarters.

This yéar May Day will focus on the following demands:

An immediate end To US imperialist slaughter in Vietnam.

Independence for Puerto Rico.

An end to racism and governement repression of the black liberation, student and peace movements.

Ttke the burden of the workers and put it on those who can really afford it—the big corporations. Higher wages and lower corporate profits. Tax the profits, not the people.

For a shorter work day and an end to inhuman speedup and working conditions.

An end to militarization of the economy: spend money for the people's needs: health, education and welfare, NOT for Vietnam wars and ABM missile systems. Restore the cutbacks now.

Kaip buvo apiplėšta prel. Balkūno bažyčia

"Laisvėje" buvo pranešta, kad per velykas du plėšikai apiplėšė Maspetho Lietuvių bažnyčia. Dabar Brooklyno "Darbininkas" (bal. 9 d.) šitaip tą įvykį aprašo:

Velykų vakare per radiją ir per televiziją pranešė, kad banditai apiplėšė Maspetho lietuvių parapijos bažnyčią, pasiimdami apie 3,500 dol.

Apiplėšimas įvyko per 12:15 v. mišias. Prie altoriaus mišias koncelebravo prel. J. Balkūnas su savo vikaru. Tuo metu netoli altoriaus, mažam kambaryje kolektoriai skaitė pinigus, surinktus tą dieną per pamaldas. Į kambarį įėjo du vyrai su saulės akiniais ir paklausė, ar gali pakeisti jiem pinigų. Kolektoriai, nieko neitardami, sutiko ir, kai pradėjo keitima organizuoti, du svečiai išsitraukė pistoletus, liepė pakelti rankas aukštyn. Pačius kolektorius suguldė ant žemės, pasigriebė pinigus ir išėjo.

Prel. J. Balkūnas dar nebuvo baigęs mišių, kaip jam kolektoriai pranešė šią "linksma" velykinę žinią. Buvo pašaukta tuoi policija.

Atrodo, kad plėšikai buvo lietuviai. Juk aukų rinkikai buvo lietuviai, nes jeigu plėšikai būtų buve kitataučiai, tai rinkikai tuoj būtų juos nužiūrėję.

PRAŠOME KOLONIJŲ DEMESIO! Nesivėluokite su piknikų rengimu savo organizacijų naudai, ir ką nors surenkite Laisvės naudai.

Jaunuolis gavo tėvo inkstą

Philadelphia, Pa. — 19 metų jaunuolis John Johnson gavo savo tėvo inkstą, kuris persodintas gerai veikia.

Praradęs vieną inkstą tėvas ir gavęs inkstą sūnus po operacijos gerai jaučiasi.

Italijos darbininkai mušėsi su policija

Battipaglia, Italija. — Streikuojantieji darbininkai uždarė didįjį vieškelį ir geležinkelį. Mušėsi su policija, kuri bandė atsidaryti kelią ir geležinkelį.

Policija užmušė du streikierius, 123 sužeidė. Miesto rotušė sudeginta, 20 automobilių sunaikinta, 200 automobilių apdaužyta.

Jei jūs norite parduoti namą ar biznį, paskelbkite Laisvėje, parduosite greit. Už paskelbimą kaina žema.

KRISLAI

(Tąsa iš 1-mo pusl.)

Kiekvieną žmonių grupę, kuri pasisako už taiką, tenka nuoširdžiausiai sveikinti. Tik nesimato, kad šis komitetas į savo reikalavimus būtų įtraukęs reikalavimą, kad Jungtinės Valstijos išsikraustytų iš P. Vietnamo. O tai juk svarbiausias klausimas.

—:—

Antai neseniai mirė viena laisvietė. Ji buvo "Laisvę" užprenumeravus dviems saviškiams Lietuvoje. Su jos mirtimi faktinai netenkame trijų skaitytojų. Koks baisus laikraščiui nuostolis! O tokių mirčių vis daugiau ir daugiau pasitaiko.

Kai kalbama apie didėjančius laikraščio išlaikymo sunkumus, turėkime galvoje ir šitą faktą. Didelį, gražų darbą atliksite tie laisviečiai, kurie padėsite tokius nuostolius išlyginti, užrašydami "Laisvę" savo artimiesiems Lietuvoje.

—:—

Popiežius Paulius VI atvirai reiškia susirūpinimą apie nūdienes savo bažnyčioje nuotaikas. Kalba apie giliausią pasidalijimą, suirutę, trintį, nesiskaitymą su autoritetu ir t. t.

Ar istorija pasikartos. Ar kurioje nors šalyje pakils naujas Liuteris ir katalikų bažnyčią suskaldys?

Tuo tarpu popiežius desperatiškai kovoja prieš kiekvieną naują idėją. Paimkime kad ir tokį juokingą dalyką kaip kunigų celibatas. Jis reikalauja, kad kunigas nė nepagalvotų apie normalų lytinį gyvenimą. Jis reikalauja griežtai laikytis tos antigamtiškos, antižmoniškos tradicijos.

O štai šiomis dienomis buvo pravestas 95 katalikų seminarijų tarp rektorių ir klierikų apklausinėjimas, kaip jie žiūri į celibatą. Iš 100 keturiasdešimt atvirai drįso pasakyti, kad jie celibatą laiko didžiausia beprotybe.

Sunku, labai sunku seniems burtams beatsilaikyti prieš naujųjų amžių šviesą.

—:—

Tik girdėjęs buvau, kad įžymusis lietuvių tautos rašytojas Juozas Baltušis baigia rašyti savo "Parduotų vasarų" antrąjį tomą. O štai kūrinys jau mano rankose. Didelė, maloni staigmena. Labai dėkoju jums, Juozai, už pasiskubinimą prisiųsti. Tie, kurie skaitėme pirmąjį tomą, labai laukėme antrojo.

Aido Choro žinios

Šie prieteliai kaip mūsų choro garbės nariai pasimokėjo duoklę:

Vincas Baltrušaitis	$10
K. ir K.	10
Ona Černevičienė ...	5

Širdingai ačiū už paramą Aido Chorui.

S. A. Mitchell

Ottawa. — Kinija pranešė, kad ji nori pradėti su Kanada pasitarimus dėl diplomatinio pripažinimo.

News From the Baltic

A new children's opera — "Powerful Charmer" — has caused considerable excitement in Estonia theatrical circles. New opera is based on American fairy tale "The Wizard of Oz."

-:- -:- -:-

Actor Bruno Oja, who played the leading part in Lithuanian film "Nobody Wanted to Die" was given a premium at international film festival Cambodian capital Pnom Penh. Participants were from 27 countries. Bruno Ojawas named the best actor, and he got that title playing a leading role in a Polish film "Echo of the Past'' which was shown at the festival.

Bruno Oja was born in Estonia but became an international actor very fast. Credit should be given to Lithuanian talented film director Vytautas Shalakevicheus who directed him in "Nobody Wanted to Die" and brought out Bruno Oja's great talent. Oja himself said that for the first time he not only played the part but lived it.

-:- -:- -:-

Baltic States are energically preparing for summer song and dance festivals. Rehearsals are in full swing; costume factories are busy making more costumes and all three nations are caught in festival spirit in one way or another. Because of the many visitors to Baltic States in recent years new tourist hotels have been built to accommodate them. Not only Lithuanians, Estonians and Latvians are visiting the Baltic States but also Japanese and people from almost every other country in the world.

Ilse

Tarp lietuvių

Balandžio 8 dieną sugrįžo į Lietuvą gydytoja Laima Pocienė, čia viešėjusi kelias savaites. Gaila, kad nebuvo iš anksto pranešta apie jos išvykimą, būtų daugiau lietuvių susiėję ją išlydėti. Mes tik keli su ja atsisveikinome, palinkėdami viešniai gero vėjo.

G. W.

Perskaitę "Laisvę" paduokite kitiems, kurie jos dar neskaito.

Parengimų Kalendorius

Balandžio 20 d.

LDS 1-os kuopos pietūs 1-mą valandą "Laisvės" salėje.

Gegužės 4 d.

Aido Choro konecrtas ir "Šurum-burum" "Laisvės" salėje. Pradžia 2 val. popiet.

Gegužės 17 d. . .

Lietuvių Namo Bendrovės šėrininkų suvažiavimas įvyks savame name. Pradžia 2 val. popiet. Po suvažiavimo dalyvaujantieji šėrininkai bus pavaišinti.

N. Y. Lietuvių Moterų Klubo susirinkimas

New Yorko Lietuvių Moterų Klubo susirinkimas balandžio 16 d. neįvyks. Kadangi klubo pirmininkė E. Mizarienė dabar Kalifornioje, tad atidėjome susirinkimą vieną savaitę vėliau. Susirinkimas įvyks balandžio 23, 6 val. vakare. Taipgi bus vaišės, kurias paruoš Anna Yakštis ir Valentina Nevins.

Klubietės būkite visos. Lauksime!

Valdyba

LDS Pirmosios kuopos pietūs

Bus gegužės 20 d. 1-mą valandą dienos, sekmadieni, "Laisvės" salėje, 102-02 Liberty Ave., Ozone Park.

Pirmoji Kuopa pasirįžo pamylėti savo narius ir savo gerus draugus. Mūsų virėjos jau deda pastangas prirengti gero, skanaus ir daug maisto svečiams. Kuopos valdyba rūpinasi turėti svečiams gerų ir patinkamų vaišių, kiek tik kas norės.

Širdingai kviečiame visus brooklyniečius ir apylinkės lietuvius atvykti ir atsivesti šeimas ir draugus.

Bilietus galite pirkti iš anksto, pašaukdami telefonu MI 1-6887, paklausiant Lillian.

Tik $3.50 ypatai.

LDS 1 Kp. Valdyba

IEŠKOMI

Ieškau Antaninos Jotkaitis, po vyru Budavičienė. Taipgi ieškau Onos ir Luisės Gabryčių. Esu senas, ir prieš mirtį labai noriu jas matyt. Prašau žinančius apie jas pranešti man, už tai atsiteisiu. Jeigu jos dar gyvos, tai lai pačios rašo man. John Gabrys, 101 Bowery, New York, N. Y. 10002. (26-31)

KVIEČIAME Į BANKETĄ

LDS 1-a kuopa rengia šaunų banketą

Sekmad., Balandžio-April 20 d.

Laisvės Salėje

102-02 Liberty Ave. Ozone Park, N. Y.

Pradžia 1 val. dieną. — Bilietas $3.50

Kuopos banketo rengėjai kviečia vietinius ir iš apylinkės dalyvauti. Dienos metu galėsite skaniai pasivalgyti ir linksmai praleisti laiką. Būtų gerai, kad tikietus įsigytumėt iš anksto. Galite gauti pas rengėjus ir "Laisvės" raštinėje. Iki malonaus pasimatymo bankete.— Rengėjai.

Pranas Kavaliauskas

Mirė balandžio 8 d,, š. m., St. Petersburg, Fla.

Mūsų nuoširdžiausia užuojauta jo seserims Lillian Kavaliauskaitei, Agnes Jurevičienei, Margaret Cowl ir Helen Kudirkienei, taip pat visiems kitiems velionio artimiesiems.

I. ir A. Bimbai	Anne Yakstis
V. ir J. Gasiūnai	Carol Baretela
J. Gužas	A. & V. Nevins
S. Sasna	J. Siurba
P. Šolomskas	P. & N. Venta
S. Večkys	Bill Malin

BROOKLYN, N. Y.

P. Petraitis

Netekus mūsų kuopos nario, reiškiame gilią užuojautą velionio šeimai ir artimiesiems.

LLD 185 kuopos nariai ir valdyba